juliol 2012 / Any 48 / Època V
Número 35 / P.V.P. quiosc: 5 Euros

aquatreveus

Revista de la
FEDERACIÓ CATALANA D'ENTITATS CORALS

CONCERT DE CLOENDA DEL 47è FESTIVAL INTERNACIONAL DE CANT CORAL A BARCELONA

Federació Catalana d'Entitats Corals

Via Laietana, 54, 2n. Despatx 213
08003-Barcelona
Tel. 932680668 - Fax. 933197436
E-mail: fcec@fcec.cat
http://www.fcec.cat

Entitat escollida membre del Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya en representació de l'àmbit cultural.

PRESIDENTA
Montserrat Cadevall i Vigués
presidencia@fcec.cat

VICE-PRESIDENT
Lluís Gómez

SECRETARI
Toni Prat
toniprat@fcec.cat

VOCALS
Enric Genescà
Josep Maria Solanelles

EQUIP TÈCNIC
Ramon Vilar -Cap
ramonvilar@fcec.cat
Xavier Baulies
Montserrat Rios
Raimon Romaní
Júlia Sesé

Andreu Ferrré
Enric Navàs
Frederic Oller
Pep Quintana

EQUIP TERRITORIAL
Jaume Gavaldà - Cap
baixllobregat@fcec.cat

BAGES-BERGUEDÀ
Carme Quintana
bages-bergueda@fcec.cat

BAIX LLOBREGAT
Jaume Gavaldà
baixllobregat@fcec.cat

BARCELONÈS
Mar Pujol
barcelones@fcec.cat

CAMP DE TARRAGONA
David Molina
camptarragona@fcec.cat

COMARQUES DE GIRONA
Antoni Amorós
comarquesdegirona@fcec.cat

MARESME
Montserrat Grau
maresme@fcec.cat

OSONA-RIPOLLÈS-CERDANYA
Montserrat Orriols
osonaripollescerdanya@fcec.cat

PENEDÈS-ANOIA-GARRAF
Pau Carol
penedesanoiagarraf@fcec.cat

TERRES DE LLEIDA
Divina Melé
terresdelleida@fcec.cat

TERRES DE L'EBRE
Emili Miralles
fcecterresdelebre@gmail.com

VALLÈS
Joan Serra
valles@fcec.cat

DEP DE CANT GREGORIÀ
Pep Quintana
quintanacortes@gmail.com

CCM

Consell Català de la Música

Josep M. Busquets, president
Gran Via de les Corts Catalanes, 608, 3r D
08007-Barcelona
Tel.: 934875417
Fax 934875416
ccmusica@suport.org

FOCIR

Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes

Mònica Sabata, presidenta
Via Laietana, 54, 2n. Despatx 213
08003 Barcelona
Tel.93 2690540 Fax 93 3197022
secretaria@focir.cat
www.focir.cat

ECA

European Choral Association-Europa Cantat

Sante Fornasier, president
Weberstr., 59a - D-53113 Bonn
Tel.: +492289125663
Fax: +492289125658
info@europeanchoralassociation.org
www.EuropeanChoralAssociation.org

IFCM

International Federation for Choral Music

Michael J. Anderson, president
UIC Department of Perfoming Arts
1040 W Harrison St Rm L018,
MC255. Chicago IL 60607-7130
Tel.: +1(312)996-8744
Fax: +1(312)996-0954
mjanderson@ifcm.net
www.ifcm.net

EMC

European Music Council

Stef Conix, president
Weberstr. 59a
Haus der Kultur
D-53113 Bonn, Germany
Tel: +49 228 96699664
Fax: +49 228 96699665
dudt@emc-imc.org
www.emc-imc.org

IMC

International Music Council

Frans de Ruiter, president
1 rue Miollis, 75732 París
cedex 15 - France
Tel: +33145684850
Fax: +33145684866
www.imc-cim.org

sumari

Editorial 4

Què hem fet? 5
- Assemblea a Castelldefels
- 4t. CD editat per la FCEC
- Cursos de direcció 2011-2012
- 47è Festival Internacional de Cant Coral
- Convocatòria per al Cor Mundial Jove
- Taller de ritme vocal i corporal

Què fem 14
- Suport a les entitats per a la renovació dels Estatuts
- Catalunya Coral 2012
- Carnet del cantaire
- Cursos de direcció 2012-2013
- Any Wagner
- 48è Festival Internacional de Cant Coral

Hem participat 17
- Reunions de Cultura a la Generalitat

Hem col·laborat 18
- Músiques del Cor
- Festival Internacional de Cant Coral de Malgrat de Mar

Demarcacions 19
- Bages-Berguedà
- Baix Llobregat
- Barcelonès
- Camp de Tarragona
- Comarques de Girona
- Penedès-Anoia-Garraf
- Terres de l'Ebre
- Terres de Lleida
- Vallès
- Departament de Cant Gregorià

ECA - Europa Cantat 29
- Auditoria i Concert
- Euro Choir Festival a la República Txeca
- Festival Europa Cantat a Torino

IFCM 30
- Cor Mundial Jove
- II Concurs Internacional per a compositors de música coral

Consell Europeu de la Música 30
- Assemblea i Simposi

Article 31
- El moviment coral a Catalunya

Entrevista 32
- Joan Vinyes i Costa

Ens han deixat 36
- Josep Crivillé i Bargalló
- Jordi Sanjust
- Carme Arín i Anglí

Calaix de Músic 39
- Llibres
- Editorials musicals

Coses que passen... 42
- Aplaudim o no aplaudim
- El gat melòman

Entretenicors 43
- Encreuats musicals

aquatreveus

és una publicació de la Federació Catalana d'Entitats Corals.

Taula de redacció:
Montserrat Cadevall, Jaume Gavaldà, Maria Josep Udina.

Correcció:
Joan Benito.

Secretària de redacció:
Bàrbara Anglí.

Fotografies:
Arxiu de la FCEC, de les demarcacions, de les corals i de cantaires. Montserrat Cadevall, Jaume Gavaldà, Lluís Garcia Lluís (fotògraf coraler), Divina Melé i M. Josep Udina.

Entretenicors:
Pep Solé.

Portada:
Concert de Cloenda del 47è Festival Internacional de cant Coral, al Palau de la Música Catalana.

La FCEC i la revista ***aquatreveus*** no comparteixen necessàriament les opinions dels autors dels articles signats.

Dipòsit legal: B-27093/93

Coompaginació i impressió de la revista en paper: Gràfiques Barfar S.L.
Edició: M. Josep Udina
Maquetació pdf: Eduard Barrobés

Amb el suport de la Generalitat de Catalunya

aquatreveus és membre de l'APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en català)

Havent arribat cap al final d'aquest mes de juliol, ja estem vivint les darreres activitats del curs i participant en els darrers concerts de les corals o assistint-hi. Estem fruint de la tasca que tots –cantaires, directors, directius i entitats– hem fet els darrers mesos. I un any més cal destacar la qualitat, la varietat i les novetats que les corals han mostrat, emprenent projectes de tota mena. Només cal anar seguint l'agenda de concerts del web de la FCEC o els "Propers concerts", que rebeu cada setmana.

Aquest esforç de tots és la base que manté més viu que mai el cant coral a Catalunya i que omple de concerts el nostre país. Les més de cinc-centes corals de la FCEC, junt amb les d'altres països que acollim, visualitzen l'ampli ventall de possibilitats que ofereix el cant coral, l'intercanvi entre cultures, entre diferents arts i entre generacions i sobretot, malgrat les dificultats econòmiques, mantenen viva la xarxa associativa més gran i potent del nostre país.

Malauradament, i un cop més, hem d'esmentar la poca visibilitat del cant coral i el pràcticament nul accés als grans mitjans de comunicació, a pesar d'esforços i excepcions. Les noves tecnologies i les xarxes socials han obert nous camps de comunicació, però cal anar alerta amb dues qüestions:

- La qualitat dels elements que es pengen a Internet: molts enregistraments no són fets per professionals ni amb aparells adients i, per tant, la manca de qualitat pot acabar perjudicant la coral que surt a l'enregistrament. En realitat, és en el directe on es pot copsar la qualitat dels cors i el seu treball.
- L'aparició del que podríem anomenar "fantasmes corals" –no pas per la invisibilitat, sinó en el sentit de figurar allò que no són–: ells mateixos poden transformar concerts i actes sense interès ni qualitat o en els quals han participat "quatre gats", en grans èxits i vendre allò que no és. No ens deixem enganyar –i esperem que les administracions tampoc no s'ho deixin fer–: la imatge és important, però els èxits s'assoleixen amb l'esforç i el bon treball de qualitat de cada dia, la continuïtat i la coherència. Les activitats han de repercutir en benefici de les entitats i del món coral, no pas en promocions personals o de petits grups ni per vendre fum.

Des de la FCEC, aquest curs hem continuat treballant en molts d'àmbits al servei de les nostres entitats associades i de les entitats de les quals formem part, organitzant, col·laborant i participant en activitats, gràcies a la dedicació voluntària del centenar de persones que integrem el consell i els equips de les diferents demarcacions, activitats i departaments:

- formació de directors i cantaires;
- organització de cicles de concerts i de concerts: Catalunya Coral i cicles a les demarcacions;
- organització de tallers, classes magistrals, de tècnica vocal, cant, descobertes de repertori;
- organització del 47è Festival Internacional de Cant Coral de Barcelona –les Jornades–, amb set cors d'altres països i més de quatre-cents setanta participants i la celebració de nou concerts;
- assessorament a les entitats en temes legals i de funcionament, i disposar d'una assegurança de responsabilitat civil;
- ajuda a la millor gestió dels directius;
- edició de la revista "AquatreVeus" i del butlletí electrònic "FCECNotes";
- recuperació de partitures;
- edició i anàlisi de partitures;
- edició del CD amb les obres premiades en el IV Concurs de Composició;
- difusió d'activitats corals, concerts i cursos, destacant la promoció del Festival Europa Cantat XVIII - Torí 2012, i participació en programes de mitjans de comunicació;
- col·laboració en intercanvis amb corals d'altres països;
- selecció prèvia de candidats a formar part del Cor Mundial Jove: dels tres candidats presentats per la FCEC, dos formaran part del cor que treballarà i oferirà concerts aquest mes d'agost a Xipre;
- col·laboració en l'organització de cicles i activitats corals: concert de l'Onze de Setembre, festes de la Mercè, concerts de Nadal al Museu Europeu d'Art Modern, diverses activitats a la Sagrada Família, Jornades del Patrimoni, Festival Catalunya Centre, Festival de Malgrat, Festival Europa i els seus Cants, Músiques del Cor a l'Auditori de Terrassa, homenatge a Josep Prenafeta a l'Auditori Enric Granados de Lleida...;
- participació en activitats del Consell del Voluntariat i Associacionisme de Catalunya, del Consell Català de la Música (CCM), de la Federació Internacional per a la Música Coral (IFCM), de l'Associació Coral Europea - Europa Cantat (ECA), i en especial en la seva comissió musical, dels Consells Europeu i Internacional de la Música (EMC i IMC), de l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC) i de la Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR);
- participació en activitats culturals: la Fira Manresa, l'Any Wagner, etc.;
- coordinació d'actes de celebració del Dia Internacional del Cant Coral;
- reunions amb administracions, entitats i associacions per a aconseguir col·laboracions i recursos;
- assistència a reunions de treball sobre el projecte de la Generalitat "Pla estratègic Cultura 2021", la taula de la música i sobre lleis i normatives que afecten la música i l'associacionisme;
- mantenir i negociar nous avantatges amb el carnet del cantaire.

Ara encara ens queden altres activitats corals d'estiu a les quals podrem assistir: el Festival de Cantonigròs, que aquest any es trasllada a Vic, l'Europa Cantat a Torí i altres concerts a diferents festivals, abans de reprendre la vida coral amb una nova edició del Festival Catalunya Centre a Castellbell i el Vilar i a Puig-reig el proper mes de setembre.

Que aquest estiu ens ompli de força per a acarar un nou curs que, tot i les incerteses, dificultats i greus retallades, serà ben ple d'activitats de les corals i col·lectives gràcies a la dedicació voluntària –per part de tots– al cant coral, i durant el qual haurem de continuar fent del cant coral una eina bàsica per a la nostra societat, per a la nostra llengua, per a la nostra cultura i per a treballar pel nostre país, ja que Catalunya ens necessita.

Montserrat Cadevall i Vigués

ASSEMBLEA DE LA FCEC A CASTELLDEFELS

El dissabte 3 de març, tal com estava previst, es va celebrar al Teatre Plaza de Castelldefels l'assemblea anual ordinària de la FCEC.

Com és habitual, al matí els representants de les corals van poder triar entre dues activitats:

1. Assistir a un intercanvi d'impressions amb Lluís Puig, director del Centre per a la Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, ara director general de Cultura Popular. En Lluís Puig va explicar les diferents línies de subvencions que es convocarien aquest any i qui hi podria accedir, a més de donar una visió de la cultura popular al nostre país i de la política cultural de l'actual Govern de la Generalitat.

2. Un taller dirigit per Òscar Boada, director del Cor Vivaldi. S'hi van cantar algunes cançons populars catalanes de la Suite catalana de Kirby Shaw, compositor al qual el mateix Òscar Boada i el Cor Vivaldi van encarregar diverses harmonitzacions de cançons populars. Aquest taller va ser un tast del que, amb totes les cançons, es va fer al Festival Internacional de Cant Coral la primera setmana de juliol.
Una vegada acabades aquestes dues activitats, els participants que ho van voler van fer una visita guiada al castell de Castelldefels.

Després d'un bon dinar, com sempre, es va celebrar l'assemblea.

Aportacions de l'administració

El taller amb Òscar Boada

L'Assemblea

L'assemblea es va iniciar amb una salutació a tots els assistents per part de Jaume Gavaldà, president de la Coral Margalló de Castelldefels, i a continuació la presidenta de la Federació, Montserrat Cadevall, va donar les gràcies a la Demarcació del Baix Llobregat, a la Coral Margalló de Castelldefels i, molt en particular, a Jaume Gavaldà, per l'organització d'aquesta assemblea. Va fer extensiva la gratitud a l'Ajuntament de Castelldefels per la cessió dels espais, el suport que va oferir i la recepció al castell.

També va agrair la tasca que al llarg d'aquest any han fet totes les persones que voluntàriament, ja sigui dins del Consell o com a col·laboradors més o menys habituals, han permès tirar endavant tota la feina que es va fent dia a dia. Va destacar principalment la tasca que fa Bàrbara Anglí des de la Secretaria, i les d'en Josep Maria com a tresorer, d'en Ramon Vilar com a cap de l'Equip Tècnic i tot el seu equip, d'en Jaume Gavaldà per la coordinació de l'Equip Territorial, i de tots els delegats i els seus equips, de la Maria Josep Udina, en Jaume Gavaldà i en Joan Benito per la seva feina en les publicacions, i dels voluntaris de les Jornades.

Tot seguit va tenir un record per a les persones que ens van deixar durant el 2011, esmentant-ne quatre: els mestres Josep Prenafeta i Francesc Vila, el director Josep Vila i Amorós i, molt especialment, Leo Massó, de qui recordà la trajectòria.

Com l'any passat, corresponia dedicar un apartat a la situació econòmica, i la presidenta comentà que cal continuar actuant amb la màxima prudència davant de la crisi actual. Una cosa fonamental és poder presentar una feina i unes activitats fetes des del rigor i la seriositat, i tan bé com sempre s'ha actuat des de la Federació. El futur és incert i complicat, però s'ha de continuar treballant per millorar cada dia la qualitat del cant coral, la seva difusió i donar a conèixer i incrementar el nostre patrimoni coral i el d'arreu del món.

Amb referència a les activitats del 2011 que figuren a la Memòria que s'havia enviat a totes les corals membres amb anterioritat, la presidenta destacà, entre altres temes:

· el concert d'*El pessebre* de Pau Casals a la Sagrada Família i el documental que s'hi va filmar;

· el postgrau de direcció coral;

· l'edició del 2011 de les Jornades Internacionals;

· l'assistència al Simposi de la Federació Internacional;

· la revista i el butlletí digital, i

· l'assegurança de responsabilitat civil.

Després de les preceptives aprovacions de la Memòria i dels comptes -que van ser presentats pel tresorer- i de la comunicació d'altes i baixes de les corals (23 altes i cinc baixes), aquest any s'esqueien eleccions de la meitat del Consell. La presidenta va agrair la col·laboració a les persones que deixaven el Consell i també va formular una reflexió sobre la coresponsabilitat de tots amb la Federació.

Una vegada renovats els càrrecs que corresponien segons els Estatuts, i reelegida la presidenta, el nou Consell Directiu de la FCEC quedà constituït i es van ratificar els representants de les demarcacions (vegeu la pàgina 2 d'aquesta revista).

La presidenta agraí la confiança que se li atorgava per a aquest nou mandat i plantejà els principals eixos d'actuació de la Federació en aquest 2012, que, necessàriament, hauran de ser bastant conservadors, atesa la difícil situació econòmica en què es troba el país.

Sobre la formació, un dels principals eixos de la Federació, planteja de recuperar el postgrau en col·laboració amb el Conservatori Municipal de Música de Barcelona i la Facultat de Pedagogia Blanquerna, i es treballarà per dinamitzar tots els cursos de direcció. Es dóna un nou impuls a les fins ara Jornades Internacionals de Cant Coral, començant per canviar "jornades" per "festival", i s'obre la inscripció a entitats que s'hi vulguin apuntar únicament per a fer concerts a Barcelona i als municipis que ho sol·licitin, sense obligació de participar en els tallers. Cal remarcar que, tot i la crisi, l'Ajuntament de Barcelona manté la seva subvenció al Festival.

Es mantenen converses amb el Gran Teatre del Liceu per a col·laborar en la celebració de l'Any Wagner, que és el 2013. Al Festival Internacional de Cant Coral de Barcelona de l'any vinent es farà un taller de cors de Wagner. També s'ha contactat amb l'Associació Wagneriana per participar en l'activitat "Wagner al carrer", en la qual es pretén que un dia i a una hora determinats es canti la "Marxa dels convidats" de Tannhäuser arreu del país.

També comenta que, com cada any, es convocarà el cicle Catalunya Coral, que ja ha arribat a la quinzena edició, una xifra que fa palès com ha arrelat aquesta activitat arreu.

Finalment, exposa que es continuaran anunciant tots els concerts del quals es rebi notícia i demana a les entitats que els comuniquin amb temps suficient.
A continuació, en Ramon Vilar, cap de l'Equip Tècnic, dóna la benvinguda als dos membres elegits per a l'Equip: Raimon Romaní i Júlia Sesé, i anuncia que es coopten els altres dos candidats, Andreu Ferré i Frederic Oller, per a col·laborar en totes les activitats de la Federació. Així mateix, informa dels projectes per a aquest any:

· Es convocarà un nou concurs de composició.

· Se celebrarà un homenatge al mestre Rafael Ferrer. L'any passat es va editar la partitura de "Una nit de Nadal" i cinc composicions sobre textos de Pere Quart inèdites. Ara se'n vol fer el concert i es proposa de repetir-lo a diverses ciutats amb algunes de les entitats que ja l'havien cantat.

· Es continua l'avaluació de partitures afegint-hi comentaris musicals. També s'està preparant una edició de repertori a tres veus.

· Es proposa organitzar un curs de direcció durant el Festival Internacional del 2013.

Cedeix la paraula a en Pep Quintana, que explica les característiques i les activitats del Departament de Cant

Gregorià, al qual representa des que es va crear fa vuit anys.

En Ramon Vilar anuncia també que es treballa en la creació d'un Departament de Cors Universitaris, un altre de Cors de Gent Gran i un de Cors de Gospel.

Jaume Gavaldà, cap de l'Equip Territorial, explica l'organització de les 11 demarcacions, en general molt actives pel que fa a formació, concerts i trobades. Assenyala també que hi ha un contacte permanent entre tots els delegats a través del correu electrònic i de reunions trimestrals, cosa que fa que es puguin compartir notícies, iniciatives i experiències i resoldre els problemes que es presenten.

Les activitats que fan les demarcacions són dels següents tipus:

· Assemblees periòdiques de totes les corals, amb la presència de presidents, membres de les juntes directives i directors.

· Tallers monogràfics d'obres de cant gregorià, gospel, cançó tradicional o regional, sud-americana, barroca, clàssica, renaixentista...

· Tallers de pedagogia musical, tècnica vocal i descoberta de repertori.

· Reunions amb els directors per a planificar activitats i repertoris comuns.

· Aplecs de corals.

· Participació de corals de cada demarcació en el cicle Catalunya Coral

·

· Concerts d'intercanvi amb altres corals de Catalunya, de la resta d'Espanya i fins i tot d'altres països d'Europa.

· Participació en concursos de corals a diferents llocs.

· Distribució i ús del carnet del cantaire entre tots els integrants de les corals.

· Suport als cursos de direcció coral organitzats per l'Equip Tècnic de la FCEC i als fòrums de directors.

· Suport a les corals en l'edició de llibres o de CD i DVD commemoratius.

·

L'escrutini

Augment progressiu de l'ús de programes informàtics musicals per a preparar repertori en moltes corals (Musictime, Finale).

· Celebració de concerts especials de commemoracions i aniversaris.

· Invitació a altres corals, des de les demarcacions, perquè es federin i així puguin participar en activitats musicals comunes i en altres actes de la Federació, com el cicle Catalunya Coral, el Festival Internacional de Barcelona, concerts extraordinaris i altres esdeveniments.

· Col·laboració en la revista A Quatre Veus de la FCEC i en el butlletí FCECnotes (d'aparició recent), enviant o redactant notícies perquè siguin publicades a la pàgina web de la Federació.

I acaba detallant les principals activitats de cada demarcació programades per a aquest any 2012.

La presidenta tanca aquest punt de les activitats de l'any amb diverses notes:

· Enguany, dins el Maig Coral del Barcelonès es farà un concert extraordinari en col·laboració amb l'ESMUC, que serà l'examen final de carrera per a un director, amb públic inclòs.

· La FCEC dóna suport a altres festivals que es fan a Catalunya: concurs de Malgrat, Cantonigròs, "Europa i els seus cants" i Catalunya Centre.

· També informa que la FCEC ha adquirit unes tarimes per a actuacions que estan a disposició de totes les entitats que les necessitin. Sols s'han de demanar i, si estan disponibles, anar-les a buscar i tornar-les.

· Aquest mes d'agost toca renovar el carnet del cantaire, amb vigència biennal, com sempre.

I acaba dient que s'estan revisant els estatuts de la Federació per veure si s'adapten correctament a la legislació vigent. Si ha de fer-s'hi alguna modificació, es convocarà una assemblea extraordinària als mesos d'octubre o novembre vinents per a regularitzar la situació.

Després de la presentació i aprovació del pressupost i de les activitats per al 2012, la presidenta fa esment que el desembre passat es va llegir una tesi doctoral sobre cant coral que va merèixer el cum laude; felicita la seva autora, Rita Ferrer, i li demana que ens expliqui els punts bàsics d'aquest treball. També s'esmenta que n'hi ha dues més en què estan treballant Llorenç Gelabert, sobre Baltasar Bibiloni i el cant coral a Mallorca, i Núria Fernández, de la Universidad Carlos III de Madrid, que ha demanat col·laboració a la FCEC per a poder enviar una enquesta a totes les corals.

La presidenta del Cor de Cambra Impromptu explica la tasca que fan reivindicant el mestre Francesc Alió, primer músic i compositor de la Renaixença i autor de la primera versió d'"Els segadors", del naixement del qual es compleixen 150 anys aquest 2012.

Finalment, Montserrat Cadevall comenta que el Cor Mundial Jove ha seleccionat dos dels tres joves catalans que la FCEC va preseleccionar en la convocatòria d'aquest any i demana a en Xavier Baulies que expliqui detalls sobre l'activitat de l'Associació Coral Europea - Europa Cantat, de la Comissió Musical de la qual forma part, i dels preparatius del proper Festival Europa Cantat a Torí.

QUART CD DE MÚSICA CORAL CATALANA EDITAT PER LA FCEC[1]

L'aparició d'un quart CD de música coral catalana editat per la FCEC és una bona notícia. Això vol dir que per quarta vegada s'ha completat un procés que té l'inici en la convocatòria dels Premis Catalunya de Composició Coral, la qual s'ha anat formulant des de l'any 1996. Els autors seleccionats reben com a premi la publicació de la seva obra dins les edicions de la FCEC i l'enregistrament d'aquesta en el CD corresponent. La interpretació de les obres s'encomana a diversos cors de la FCEC, els quals garanteixen un alt nivell interpretatiu. A més de les obres premiades, estan obligats a executar altres cançons del repertori català, amb la finalitat de divulgar la producció pròpia quant a música coral.

Els autors premiats en la convocatòria de l'any 2008 varen ser **Jordi Sansa Llovich** (Tremp, 1966), **Francesc Llompart Pons** (Maó, 1987), **Jorgelina Giordano** (Córdoba, Argentina, 1971), **Albert Alcaraz Pastor** (Alacant, 1978), **Josep Lluís Guzman i Antich** (Sabadell, 1954), **Pere Mateu Xiberta Gómez** (Barcelona, 1970), **Joan Casas** (Berga, 1947) i **Tomeu Quetgles Roca** (Mallorca, 1981), alguns dels quals ja havien estat premiats en altres convocatòries. El perfil de les seves obres el podem dividir entre les que són del tot originals (**"Cançó d'abril"** de Jordi Sansa, **"Nit de Sant Llorenç"** de Josep L. Guzman, **"L'hora del repòs"** de Pere Mateu Xiberta i **"Mes d'aquest somni"** de Tomeu Quetgles), i les harmonitzacions de cançons populars (**"Enamorat i al·lota"** de Francesc Llompart, **"Ball de la caputxina"** de Jorgelina Giordano, **"El petit vailet"** d'Albert Alcaraz, **"Sa núvia d'Algendar"** de Joan Casas i Francesc Llompart, i **"La campana vella"** de Jordi Sansa). Val a dir que de "Sa núvia d'Algendar" hi consten dues versions corals diferents, i que "La campana vella" és una harmonització coral sobre una cançó d'Elisard Sala per a una sola veu i piano.

El procés d'edició d'aquest quart CD ha estat complex. En primer lloc cal dir que encomanar a un cor la interpretació d'una o dues obres s'ha de fer amb molt de temps, car no és fàcil enquibir dins una programació anual ja decidida l'estudi d'unes partitures que, d'entrada, no són per a cap concert. Només dit amb temps, d'un any per a l'altre, el director pot programar les obres que haurà d'editar en el disc, formant part de la programació de l'any.

La responsabilitat de la selecció de les corals ha recaigut sempre en el director Manuel Cabero. Aquesta vegada, també. Ell, membre cooptat de l'Equip Tècnic i assistent assidu a concerts de música coral, té un coneixement exhaustiu de la realitat coral catalana i, per tant, un criteri format sobre la qualitat dels grups corals adscrits a la FCEC. I tal com ell diu a la "Presentació" d'aquest quart CD, "fins ara, en les quatre edicions que n'hem fet, no s'ha repetit cap conjunt i confiem a continuar de la mateixa manera". Això indica que el nombre de bons cors a Catalunya ha anat en augment. El criteri de qualitat dels cors seleccionats ha estat una premissa que sempre s'ha tingut en compte.

El procés d'edició

Amb el logo "FCEC-Media-Cor", la Federació Catalana d'Entitats Corals s'ha constituït en editora de discos. Té el seu propi segell discogràfic. Assolir aquest objectiu ha exigit una gestió més o menys llarga, la qual també comporta unes obligacions que abans no existien quan s'editava a través d'altres segells discogràfics com ara La Mà de Guido o Edicions Albert Moraleda.

L'enregistrament d'aquest quart CD es va fer, finalment, a diversos espais. En principi es volia que tots els cors fessin l'enregistrament a la capella de la Mare de Déu de l'Esperança, al carrer de la Palma de Sant Just de Barcelona, però, a causa de problemes d'horaris i, finalment, d'operativitat, en aquesta capella només hi van enregistrar la Polifònica de Tremp i, una part del seu programa, la Coral Sant Jordi. Aquesta va completar el seu enregistrament a la mateixa seu on assaja (Sant Felip Neri); El Cor de Cambra de la Diputació de

Girona ho va fer a l'Auditori de La Mercè de la mateixa ciutat, i el Cor Sant Esteve de Vila-seca, a l'església de Sant Llorenç de Tarragona. Tot i haver enregistrat en llocs diferents, el tècnic de so i editor del màster, Josep M. Adell, va saber equilibrar els ambients acústics de manera que en l'audició no s'apreciessin desnivells de so. El resultat final, en aquest sentit, és excel·lent.

El procés d'edició, de tota manera, ha estat lent. El CD ha sortit al carrer al final del primer trimestre del 2012, però l'enregistrament es va iniciar a l'octubre del 2010. Per què aquest espai tan llarg de temps? Hi ha dues causes: la primera és que no totes les corals van poder enregistrar els mateixos dies a causa d'un petit error a l'hora de distribuir les partitures que s'havien premiat, ja que n'hi havia una, "Sa núvia d'Algendar", que tenia dues harmonitzacions diferents, i una d'aquestes, la mateixa, es va assignar a dues corals diferents. Un cop comprovat l'error, calgué esperar el temps oportú perquè la coral que l'havia d'enregistrar la tingués a punt.

La segona causa va ser tenir acabat el màster per a enviar-lo a l'empresa que l'havia de premsar. El darrer enregistrament es va fer al març del 2011, però per a editar el màster (és a dir, fer-ne l'edició definitiva) cal que cada director de cor doni el vistiplau, conjuntament amb el tècnic de so, a les cançons que s'han enregistrat, ja que sempre se'n fan unes quantes versions. Com que els directors van sempre molt carregats de feina, no va ser possible tancar l'edició fins al desembre del 2011. Després, calia confeccionar el llibret que acompanya el CD, encarregar-ne el disseny i el maquetatge, gestionar el segell discogràfic, etc.

Donar a conèixer el repertori coral català

L'objectiu principal del segell discogràfic de la FCEC és divulgar tant el bon treball coral que es fa a Catalunya com el repertori català. En aquesta ocasió s'hi interpreten, a més de les obres premiades, les següents composicions:

Com podem comprovar, el repertori coral està totalment unit als textos que expressen les seves melodies. Tan important és aquí la literatura popular com la creació més alta. En aquesta ocasió es presenten textos escrits pels poetes Miquel Martí i Pol, Mireia Bonet, Josep Carner, Joan Maragall, Joan Salvat Papasseit, Emili Vendrell, Joan Gelabert, Cristina Esteve, Rosa Leveroni... Ells ens mostren una sensibilitat determinada, una manera de veure la vida i un cert paisatge del país. Els compositors s'han fet seves aquestes paraules i les han traduïdes en melodia, en cançó. Així mateix, situat davant d'un text i una melodia tradicionals –en aquest cas, nadales–, el compositor ha harmonitzat per a veus pensant en una coral determinada o simplement evidenciant la valoració i l'experiència estètica que li ha produït aquella cançó.

Mirant en perspectiva els tres CD editats anteriorment, es pot comprovar la intenció divulgativa del seu contingut. Per un cantó, una varietat de compositors catalans, alguns ja consagrats per la fama, tal vegada difunts, però també autors nous d'edat diversa. Per l'altre, la varietat i la diversificació de peces musicals. Tot fa pensar que la tradició coral no s'ha aturat al nostre país.

Ramon Vilar i Herms

Títol	Autor del text	Autor de la música
"Compartirem misteris"	Miquel Martí i Pol	Poire Vallvé
"Tot en l'amor"	Miquel Martí i Pol	Poire Vallvé
"Les tres princeses"	Josep Carner	Xavier Pastrana
"Tres nadales per a Sant Esteve"	Nadales tradicionals	Xavier Pastrana
"Ave Maria"	Text evangèlic en llatí	Joan Josep Gutiérrez Yzquierdo
"El temps recollirà"	Mireia Bonet	Josep Vila Casañas
"La llum de l'estrella"	Nadala tradicional catalana	Lluís Vila Casañas
"Pirinenca"	Joan Maragall	Lluís Vila Casañas
"Un sonet per tu"	Miquel Martí i Pol	Josep Vila Casañas

CURSOS DE DIRECCIÓ

A Barcelona

El 20è Curs de Direcció de la FCEC a Barcelona, amb una durada de 64 hores lectives, es va fer al seminari Martí Codolar durant els caps de setmana del 5 i 6 i del 26 i 27 de novembre del 2011, el 28 i 29 de gener i el 25 i 26 de febrer del 2012. Els professors van ser Pere Lluís Biosca, Jordi Lluch i Xavier Sans, que van conduir les sessions de tècnica de direcció, pedagogia de l'assaig i pràctiques de direcció i anàlisi. Hi van participar 27 alumnes. A més, durant el curs hi va haver sessions de treball corporal a càrrec d'Hervé Baunard, sessions de sensibilització i entrenament auditiu per Josep Baucells, una classe magistral impartida per Mireia Barrera i una sessió amb cor pilot per a la qual es va comptar amb el Cor Madrigal de Barcelona. El cant comú va anar a càrrec dels professors del curs i de Montserrat Meneses i Xavier Pastrana. El cant comú es fa per donar a conèixer repertori i experimentar diferents dinàmiques i estils de direcció i de pràctica del cant coral.

A Tarragona

El quart Curs de Direcció de la FCEC a Tarragona va tenir una durada de 30 hores lectives i es va celebrar els dies 11 i 25 de febrer, 10 i 24 de març i 14 i 28 d'abril del 2012. El curs es va fer al Conservatori de Música de Tarragona. Hi van participar deu alumnes, i els professors van ser Montserrat Rios, Tomàs Grau, Núria Ortoneda i Raül Martínez.

A Cervera

El vuitè Curs de Direcció de les Terres de Lleida ha tingut lloc a Cervera i s'ha fet del 28 de juny a l'1 de juliol. Hi han pres part 27 alumnes i ha tingut una durada de 30 hores lectives.

Aquest curs ha estat adscrit al Campus de Cultura Popular de la Direcció General de Cultura Popular i Tradicional del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Els professors han estat Xavier Puig, Elisenda Carrasco i Eva Martínez.

El dia 1 de juliol es va oferir un concert en què alguns dels alumnes van dirigir obres de les treballades durant el curs.

47è FESTIVAL INTERNACIONAL DE CANT CORAL

El 47è Festival Internacional de Cant Coral de Barcelona -les Jornades- s'ha celebrat de l'1 al 7 de juliol a Barcelona. Hi han participat 228 cantaires de les set corals que han vingut de l'estranger i 227 cantaires de 80 corals catalanes de nou de les onze demarcacions que té la FCEC. També els darrers dies s'hi van afegir 25 cantaires i músics de Sindelfingen (Alemanya) -el cor i l'orquestra del director del *Rèquiem* de Mozart. Convé destacar la presència de molts cantaires de la Coral Lavínia de Barcelona i d'un bon nombre de voluntaris que van garantir el perfecte desenvolupament del Festival.

Com a novetat d'aquesta edició, es va obrir a les corals la possibilitat de participar en la meitat del Festival. Una de les corals s'hi va inscriure d'acord amb aquesta nova modalitat.

Aquest any, els tallers estaven adscrits al Campus de Cultura Popular de la Direcció General de Cultura Popular i Tradicional del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Com és habitual, els assaigs es van fer al Seminari Martí Codolar cada tarda, i s'hi va treballar molt i molt bé, tal com va quedar demostrat en el concert de cloenda que va tenir lloc el dia 7 al Palau de la Música Catalana, va evidenciar la magnífica feina feta per directors, cantaires i instrumentistes acompanyants, en els tres tallers:

Matlakala Bopape, treballant el ritme i l'energia que encomana

Música africana, ple d'expressivitat i moviment, dansa i ritme, va representar una mostra molt atractiva de cançons en diferents idiomes sud-africans. La directora Matlakala Bopape va anar presentant les obres i ho va aprofitar per a explicar la història de Sud-àfrica i la situació actual.

Cançons populars catalanes, amb harmonitzacions de Kirby Shaw, a qui el director del taller, Òscar Boada, també director del Cor Vivaldi, havia encarregat aquests arranjaments. Va resultar molt interessant poder escoltar aquestes cançons tan conegudes amb una música diferent de l'habitual, tot i que el compositor n'ha respectat la melodia. Al taller hi van participar el cor austríac, nois i noies del Cor Vivaldi i altres cantaires, amb un total de quaranta.

***Rèquiem* de Mozart,** dirigit per Matthias Hanke i amb l'acompanyament de l'Orquestra Centenari. Una meravella de concert, amb dos-cents cantaires que van fer vibrar el Palau. Van ser impresionants l'exactitud, l'afinació, l'expressivitat..., tot.

Cançons populars catalanes: el concert al Palau de la Música

El Rèquiem de Mozart, esplèndid

Les corals participants, durant la setmana del Festival, van oferir concerts a l'Església del Pi de Barcelona i a diferents poblacions de Catalunya.
A continuació oferim una breu descripció de les corals internacionals que van participar en les Jornades.

Cor de Cambra Strzyzów, de Polònia
Cor mixt d'adults. 35 cantaires
El cor va ser fundat el 1994 al Centre Comunitari de Sokol a Strzyżów. El repertori del cor es compon d'obres de música sacra des del Renaixement fins a l'actualitat, espirituals, nadales i cançons populars. Gairebé des dels seus inicis, el cor ha col·laborat amb orquestres interpretant obres de compositors com J. S. Bach, A. Vivaldi, W. A. Mozart, G. B. Pergolesi, H. Gorczycki, C. Orff, Kalman. El seu director és Grzegorz Oliva, professor de la Universitat de Rzeszow, president de l'Associació Polonesa de Cors i Orquestres i coordinador regional de "Cantar de Polònia", un programa de desenvolupament de les corals a l'escola.

Camerata Vocal Iuvenes Voces, de Coatzacoalcos, Mèxic
Cor de joves. 24 cantaires
Fundada l'any 1997 per iniciativa d'Alberto Arellanes Pino, la Camerata té com a objectiu difondre la música coral entre els estudiants joves. El seu repertori abraça des de la polifonia fins a la música folklòrica i la popular harmonitzada per a cor i petit cor. La direcció és a càrrec d'Alberto Arellanes Pino, coordinador de l'àrea de música de la Casa de Cultura de Coatzacoalcos i director acadèmic de l'Escuela Libre de Música.

Gumpoldskirchen Spatzen, d'Àustria
Cor de nens i nenes. 30 cantaires
Fundat l'any 1949 sota la direcció de Josef Wolfgang Ziegler a Gumpoldskirchen, ciutat de la Baixa Àustria. Des de l'any 1969, la directora del cor és Elizabeth Ziegler, filla del fundador. Des del 1971, el cor canta regularment a l'Òpera Estatal de Viena, cosa que li ha donat el sobrenom de "Cor de Nens de l'Òpera de Viena". L'objectiu del cor és aconseguir que els infants de deu a disset anys practiquin el cant coral en un nivell d'excel·lència.

Grupo Vocal Arsis, de Lisboa, Portugal
Coral d'adults. 35 cantaires
El Grupo Vocal Arsis va ser creat l'any 1978 quan alguns membres de la Universitat de Lisboa, en acabar la seva formació, van decidir de continuar cantant dirigits pel director de la coral, Francisco d'Orey, com a projecte independent. Des d'aleshores, el seu repertori cobreix un ampli ventall de gèneres, principalment *a cappella*.
En els darrers anys ha interpretat música de compositors portuguesos, especialment dels segles XVI, XVII i XX.

Coro Polifónico da Casa do Povo de Tondela, Portugal
Cor d'adults. 40 cantaires
El Coro Polifónico da Casa do Povo de Tondela es va formar el 4 de febrer del 2002. El repertori del Coro Polifónico inclou peces de música clàssica, medieval i sacra i obres corals populars. El cor té com a objectiu l'intercanvi d'activitats, que ha practicat a Portugal, Espanya (Ourense, Villafranca de los Barros, Valencia del Ventoso), França i Itàlia (XIV Festival Internacional d'Alta Pusteria).

Coral Las Américas, de Buenos Aires, Argentina
Cor d'adults. 35 cantaires
Agrupació mixta creada i l'any 1996 a Buenos Aires, sota la direcció de Damián Sánchez, el director actual.
La Coral promou i difon la música del continent americà, fonamentalment de Llatinoamèrica, amb cançons de base i arrel folklòrica i popular i cants ètnics i religiosos, producte de cultures populars de les diferents regions i ètnies de l'Argentina i de tot Amèrica. La Coral fa conèixer cançons, obres de poetes i de músics que reflecteixin la identitat de cada lloc i les presenta amb harmonitzacions pròpies.

Societat Coral de Polokwane (Sud-àfrica)
Cor mixt d'adults. 20 cantaires.
No van poder venir tots per raons econòmiques.
Des de fa més de trenta-cinc anys, la Societat Coral de Polokwane, de la província de Limpopo, al nord de Sud-àfrica, ha guanyat premis al seu país i ha estat aplaudida pel públic estranger pel seu so vibrant.
El cor ha connectat els vessants ètnics del sud de l'Àfrica, fomentant l'entesa entre persones de diferents cultures i punts de vista. El 1996, la Societat Coral de Polokwane es convertí en el primer cor mestís de Sud-àfrica.
Les cançons del cor es canten en la majoria dels onze idiomes oficials. El repertori comprèn des de cançons tribals i himnes de les tradicions de l'església negra fins a cançons de lluita contra l'apartheid. Dirigeix Matlakala Bopape.

CONVOCATÒRIA PER AL COR MUNDIAL JOVE

La FCEC va obrir enguany una convocatòria per als cantaires joves de Catalunya que volguessin presentar-se per formar part del Cor Mundial Jove[2].

S'hi van interessar 22 joves, dels quals només uns dotze van expressar els seu interès quan van veure amb detall què suposava i què calia cantar en l'enregistrament per a la selecció (una peça de les quals s'ha de cantar a vista), i, finalment, es van presentar a les proves sis nois i noies amb molt bona preparació. El jurat, format per Glòria Coma, Xavier Baulies, Júlia Sesé i Dolors Ricart, amb Frederic Oller al piano, en va triar tres per a presentar-los com a candidats a la selecció de la IFCM. Dos d'aquests tres hi van ser admesos: Mercè Bruguera i Joan Miquel Muñoz.

TALLER DE RITME VOCAL I CORPORAL

El mes de maig passat, del dia 2 al 5, el músic de la Patagònia Alberto Murillo venia a Barcelona, i la FCEC no va voler desaprofitar l'ocasió de fer que corals i cantaires poguessin treballar amb ell.

Es va adreçar una convocatòria a les corals per a saber qui tenia interès a prendre part en un taller amb ell i es va organitzar un taller obert per a cantaires i directors.

Les corals que van organitzar tallers van ser el Cor Jove de la Societat Coral El Vallès de Ripollet, la Coral Som de Barcelona i la Coral Avui d'Agramunt. A més, a Agramunt també va treballar amb els alumnes de l'escola de primària, als quals va embadalir durant tota una tarda.

El dissabte 5 de maig es va fer el taller obert al seminari Martí Codolar, al qual es van inscriure una quarantena de cantaires i directors, que després de treballar els ritmes vocals i corporals, van poder veure com Alberto treballa acompanyant-se amb la percussió produïda per diferents elements, com es pot veure a les fotografies.

Alberto Murillo és pioner en la creació, interpretació i difusió de l'art de la percussió a la Patagònia argentina. Ha realitzat presentacions arreu del món i ha tocat amb els grans mestres de la percussió folklòrica. Té una gran experiència en l'acompanyament de corals en diversos estils musicals, i ha treballat en tallers amb Néstor Andrenacci, Damián Sánchez, Betty Rodríguez, Daniel Garabano, Josep Prats, Oliveira Pintos i Marcos Leite, entre d'altres. És creador i intèrpret d'espectacles de percussió, compositor i productor artístic i professor de música de l'Institut Superior de Música de Trelew. En la seva tasca pedagògica integra el grup iniciador dels tallers d'expressió artística que són el fonament de l'educació artística a Puerto Madryn i la seva regió

2 Vegeu a l'apartat "IFCM" d'aquest número què és i què fa el Cor Mundial Jove.

SUPORT A LES ENTITATS EN LA RENOVACIÓ DELS ESTATUTS

En les sessions formatives organitzades l'any passat per la FCEC es va repassar el marc legal de les associacions i, en especial, les novetats introduïdes per la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
A petició de les entitats participants al curs, es va organitzar una sessió específica d'actualització d'estatuts, en la qual es van comentar article per article les qüestions que calia modificar o incorporar, tenint com a model el que proporciona el Registre d'Associacions.

Des de la FCEC continuem oferint ajut a les entitats per a adequar els estatuts a la llei. Per si hi ha algunes de les nostres entitats que o bé no han començat o bé no han completat els tràmits corresponents, cal saber que el termini d'adaptació s'acaba a finals d'aquest any 2012. Amb l'objectiu, doncs, que totes les entitats que s'han d'adaptar ho puguin fer dins del termini, oferim un servei d'assessorament telefònic perquè totes les entitats federades que ho desitgin puguin consultar dubtes sobre el tema dels estatuts.

Es faran sessions presencials si hi ha entitats interessades a assistir-hi.

CATALUNYA CORAL 2012

OCTUBRE

21 diumenge **Vic**
- Orfeó Vigatà, de Vic
- Madrigalistes de Catalunya, de Barcelona
- Coral Belles Arts, de Sabadell

27 dissabte **El Perelló**
- Coral Santa Llúcia, del Perelló
- Coral Jesús Maria, de Sant Gervasi (Barcelona)
- Dríade Grup Vocal, de Terrassa

27 dissabte **Riells del Fai**
- Coral Sant Vicenç, de Riells del Fai
- Coral Borrianenca, de Borriana
- Cor de Cambra Joliu, de Lleida

28 diumenge **Calonge**
- Coral Santa Eulàlia, de Santa Eulàlia de Ronçana
- Societat Coral l'Harmonia Antoniense, de Sant Antoni de Calonge
- Coral Font del Fil, de Manresa

NOVEMBRE

4 diumenge **Vila-seca**
- Coral Nova Unió, de Vila-seca
- Coral dels Enginyers, de Barcelona
- Coral La Vall, de Sant Climent de Llobregat

10 dissabte **Calella**
- Coral Laetare, de Calella
- Coral Castellonina, de Castelló d'Empúries
- Coral Ressò, de Sant Boi de Llobregat

10 dissabte **Viladomiu Nou**
- Grup Vocal V9, de Viladomiu Nou
- Coral Catasons, de Sabadell
- Cor de Cambra Femení Scherzo, de Vila-seca

11 diumenge **Sant Quintí de Mediona**
- Coral Terpsícore, de Sant Quintí de Mediona
- Orfeó Veus del Camp, del Soleràs
- Coral Eixàrcia, de Salou

17 dissabte **Gavà**
- Coral Sellarès, de Gavà
- Coral Llaç d'Amistat, d'Argentona
- Coral l'Arpa, de Taradell

25 diumenge **La Granja d'Escarp**
- Coral Gran Gent, de la Granja d'Escarp
- Coral l'Esplai, de Súria
- Coral Preludi d'Amics de la UNESCO, de Barcelona

DESEMBRE

1 dissabte **Badalona**
- Orfeó Badaloní, de Badalona
- Coral Joia de Maig, d'Anglesola
- Coral Noves Veus, de Capellades

CARNET DEL CANTAIRE

Aquest és el nou carnet de cantaire de la FCEC. Com ja sabeu i és habitual, els carnets es reparteixen a través dels caps de demarcació, però també podeu passar per la Secretaria de la FCEC a recollir-los en persona. Només heu de dir el nombre de cantaires que sou a la coral, i podrà passar qualsevol persona.

Per poder-me fer servir heu d'enganxar una foto vostra i el segell de la vostra coral.

DESCOMPTES AMB EL CARNET DE CANTAIRE

A totes les activitats organitzades per la FCEC.

Botigues Unió Musical: descomptes i condicions de venda i de lloguer especials; lloguer gratuït de cabines d'estudi equipades amb piano i orgue.

L'Auditori de Barcelona: 10% de descompte (màxim, dues entrades) en la programació de cicles de cambra, Festival de Músiques Contemporànies i de l'OBC; 25% per a grups (mínim, 25 persones), en els concerts de l'OBC dels dissabtes a la tarda; 50% de descompte en els concerts del Cicle Coral a l'Auditori (vendes a taquilla).

Orquestra Simfònica del Vallès (OSV): 25% de descompte en els Concerts Simfònics al Palau; 50% de descompte en els Simfònics a la Faràndula.

Palau de la Música Catalana: 25% de descompte en els cicles següents (màxim, dues entrades per carnet): Cobla, Cor i Dansa al Palau; Els diumenges al Palau; El Primer Palau; Cambra Coral; Concerts Simfònics al Palau; ONCA; Cicle d'orgue al Palau i Cambra al Petit Palau; descompte en les visites guiades al Palau de la Música Catalana.

Escola de Música Berna: projecte Escola Coral, 50% de descompte en els cursos musicals.

Pianoservei: 10% de descompte en lloguer de pianos de cua (www.pianoservei.com).

Meridià Viatges: 7% de descompte en la programació del Club Català de Viatges; 5% de descompte en paquets turístics d'agències majoristes. Preus especials per a viatges organitzats per les corals.

Festival Internacional de Cant Coral Catalunya Centre: 20% de descompte en els concerts normals i 10 % de descompte en els concerts de cloenda.

Dijous Clàssics al Poliorama: 20% de descompte en "Programació Familiar" (cal reservar a través de la productora Actes Únics, 932966800).

Botigues Balil 1 i Balil 2: 10% de descompte en moda d'home i moda jove.

Albergs de la Fundació Torre del Palau: (Navàs): 10% de descompte (per al titular del carnet i un acompanyant).

Cursos Internacionals de Cant a Sant Cugat, 50% de descompte a oients.

Discos Castelló: 5% de descompte a la botiga Clàssica (compres en efectiu).

Parc Aquàtic Illa Fantasia: 10% de descompte.

Caixa Fòrum: 50% de descompte en totes les activitats musicals.

XI Cicle de Concerts a Barcelona: 20% de descompte.

Els GRANS del GOSPEL", del FESTIVAL DE GOSPEL a Barcelona.

RECORDEU!
S'estan negociant més descomptes. Us anirem informant.
Us demano que quan organitzeu un concert i feu pagar, feu un descompte als qui em portin.

CURSOS DE DIRECCIÓ 2012-2013

S'han convocat els nous cursos de direcció coral, amb els següents nivells i continguts:

Nivell A. Iniciació: per a totes les persones que s'inicien en el camp de la direcció coral. El treball consistirà a oferir a l'alumne una base tècnica i interpretativa sòlida.

Nivell B. Mitjà: per als que mostrin estabilitat tècnica i vulguin aprofundir en la interpretació del repertori. S'hi treballaran preferentment partitures a tres i quatre veus.

Nivell C. Avançat: per als alumnes que hagin superat els objectius del nivell anterior.

Continguts: Tècnica de direcció, pedagogia de l'assaig, didàctica per a cors infantils i cors mixtos, tècnica vocal aplicada al cor, sensibilització auditiva, control de l'afinació, preparació de la partitura, recerca de repertori, educació corporal, cant comú amb directors convidats i altres activitats.

Aquests continguts són generals. En cada curs es treballen els que s'ajusten als seus objectius específics.

XXI Curs a Barcelona

DATES: 1 i 2 de desembre del 2012, 12 i 13 de gener del 2013, 16 i 17 de febrer del 2013 i 16 i 17 de març del 2013
NIVELLS: A, B i C
Inscripció per a formar part del cor pilot.
PROFESSORS: Pere Lluís Biosca, Jordi Lluch i Xavier Sans.
Directors convidats: Josep Baucells (anàlisi i síntesi auditives), Josep Vila i Casañas (masterclass), Ohad Nachmani (treball corporal) i Marta Cordomí (sessions de veu)
LLOC: Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), Lepant, 150, Barcelona
Sessions de direcció, de veu, de treball corporal, sensibilització, entrenament auditiu, anàlisi, descoberta de repertori, cant comú, masterclass, treball amb cor pilot (ARSinNOVA Cor de Cambra).

Curs de Tècnica i Pràctica de Direcció i Cant Coral de Girona

DATES: 17 i 18 de novembre del 2012. Curs intensiu
PROFESSORS: Xavier Baulies, Pau Castanyer
LLOC: Casa de Colònies de Girona
Tècnica bàsica, anàlisi de partitures, la veu, el cant.

VI Curs a Tarragona

DATES: 26 de gener del 2013, 9 i 23 de febrer del 2013, 9 de març del 2013 i 6 i 20 d'abril del 2013
NIVELLS: A, B i C
PROFESSORS: Montserrat Rios, Tomàs Grau, Núria Ortoneda i Raül Martínez.
LLOC: Conservatori de Música de Tarragona, carrer Cavallers, 10 (casa Montoliu), Tarragona.
Introducció al món coral, treball de repertori a veus iguals, a veus mixtes i a diferents cors.

IX Curs de les Terres de Lleida a Cervera

DATES: del 10 al 14 de juliol del 2013
NIVELLS: A, B i C
Inscripció per a formar part del cor pilot.
PROFESSORS: Xavier Puig, Elisenda Carrasco, Eva Martínez
LLOC: Conservatori de Cervera
Sessions de direcció i cant coral. Sessions específiques per a direcció de cors infantils. Concert de clausura.

XXII Aula Permanent de Direcció Coral de la Sénia

DATES: 20 i 27 d'octubre del 2012, 10 i 17 de novembre del 2012
NIVELLS: A, B
PROFESSORS: Andreu Ferré, Raül Martínez i Cinta Ollé
LLOC: Escola de Música Joventuts Unides, carrer Major, 5-7, la Sénia
Sessions amb cor pilot.

Postgrau en Direcció Coral

El curs 2012-2013, la Universitat Ramon Llull (URL), la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, la Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC) i el Conservatori Municipal de Música de Barcelona programen un Postgrau en Direcció Coral, amb aquests objectius:

· Aprofundiment en la tècnica de direcció i en les habilitats gestuals i comunicatives.
· Reflexió sobre el desenvolupament i la salut de la veu i l'aplicació de la tècnica vocal al treball coral.
· Recerca de recursos, metodologia i repertori adaptats al treball amb diferents formacions corals.
· Educació de l'oïda i pràctica d'habilitats auditives avançades.
· Estudi de la partitura i preparació de l'assaig i la interpretació.
· Lectura de partitures i harmonia aplicada.
· Pràctica de l'escriptura per a veus i instruments.
· Iniciació a la direcció instrumental.

ANY WAGNER

L'any que ve farà dos-cents anys del naixement de Richard Wagner. El 2013, dons, ha estat declarat Any Wagner.

La FCEC és una de les entitats que col·laboren en l'organització dels actes d'aquest aniversari. L'activitat "Wagner al carrer" està prevista per al 23 de març del 2013. Més endavant es concretaran els detalls d'aquest esdeveniment.

Com no podia ser altrament, un dels tallers del 48è Festival Internacional de Cant Coral que la FCEC organitza cada any per a la primera setmana de juliol, versarà sobre les òperes de Wagner.

48è FESTIVAL INTERNACIONAL DE CANT CORAL A BARCELONA, 2013

El Festival Internacional de Cant Coral de Barcelona celebrarà la 48a edició del 7 al 14 de juliol del 2013.

Són convidats a participar-hi cors d'arreu del món i cantaires catalans de les corals que pertanyen a la FCEC.

Els tallers que es convocaran en aquesta ocasió són els següents:

"La Festa" Poire Vallvé, música popular catalana, a càrrec de Poire Vallvé.

"Musicals", que conduirà la directora holandesa Panda Van Proosidj.

"Cors d'òperes de Richard Wagner", dirigit per Jaume Miranda, director de Saarbrücken Opernhaus d'Alemanya.

A més de treballar totes les tardes de la setmana, els cors inscrits oferiran concerts a diversos indrets de Catalunya.

El concert de cloenda, que palesarà el resultat del treball dels tallers, es farà al Palau de la Música Catalana el dia 14 de juliol.

Més informació: www.fcec.cat

REUNIONS DE CULTURA A LA GENERALITAT

Durant l'any 2011 i començaments del 2012 el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha endegat el procés d'un debat sobre la cultura a Catalunya amb un projecte anomenat " 2021" que vol ser el marc de referència de cap on ha d'anar la cultura i la participació de l'Administració en la mateixa. La presidenta de la FCEC, Montserrat Cadevall ha participat en diverses reunions generals i sectorials.

També va participar en una reunió de la Mesa de la Música on els diversos sectors implicats en aquest camp van poder conèixer el què fa cada ú i veure les possibles sinèrgies que podrien millorar el sector.

MÚSIQUES DEL COR A L'AUDITORI DE TERRASSA

La FCEC ha col·laborat a la realització del cicle Músiques del cor, de l'Auditori de Terrassa, incloent-hi un dels concerts del cicle "Cants al Vallès" de la Demarcació del Vallès de la FCEC. Aquest fet obre la possibilitat que corals de la Demarcació puguin optar a participar en el cicle terrassenc i es una manera d'unir esforços col·laborant els dos cicles.

El proper mes de novembre hi haurà dos nous concerts amb la participació de corals del Vallès.

FESTIVAL INTERNACIONAL CORAL DE MALGRAT DE MAR

Ell mes d'abril s'ha fet una nova edició del Festival Internacional Coral de Malgrat de Mar. Era ja la setena edició i la segona que es celebrava el cap de setmana després de Pàsqua (abans es feia a l'octubre). El festival va néixer l'any 2006, quan se celebrava juntament amb el Festival Internacional de Bandes i Música (FIBM). En l'edició de l'any passat, però, l'empresa municipal Malgrat Turisme, organitzadora del festival, va optar per desvincular els dos esdeveniments i el FIC es va passar a celebrar després de les vacances de Setmana Santa. El canvi de dates permet fer més visible el FIC, que fins aleshores quedava englobat, juntament amb el FIBM, en el Festival de Música de Tardor, a més de facilitar a les diferents corals la participació amb un repertori treballat de tot el curs ja que abans era molt a principi i això significava una dificultat de tenir obres a punt.

Al llarg de les edicions celebrades també ha canviat la idea de fer un festival on es prioritzava el número de cors participants per anar cap a fer un festival de qualitat a on la selecció dels mateixos és important. L'any 2006 hi va haver 24 cors participants, 16 el 2007, 4 el 2008, 7 el 2009, 4 en el 2010 i 7 el 2011.

Es van convocar sis categories i es va comptar amb 4 grups participants:

- Estudio Vocal Universitario de Ciudad de Mendoza (Argentina) -veus mixtes, veus dona i veus d'home-
- Coral Sinera (Barcelona) -veus mixtes-
- Coro Maria Brix (Guadix- Granada) -veus mixtes-
- Cor Juvenil Santa Maria de Pineda de Mar -veus infantils.

El divendres 13 d'abril a les 9 del vespre i a l'Església de Sant Nicolau, es va fer el concert de presentació dels cors participants, que va iniciar el Cor Jove Contrapunt de Malgrat de Mar per donar la benvinguda als cors participants. L'endemà, i també a l'Església es va fer la competició i el diumenge al matí es va fer el lliurament de premis al Centre Cultural.

La coral Estudio Vocal Universitario (EVU) de Ciudad de Mendoza, d'Argentina, va ser la clara vencedora d'aquesta setena edició del Festival Internacional Coral (FIC) de Malgrat de Mar. La coral argentina va aconseguir el primer premi en tres de les sis categories del festival: en veus femenines, veus masculines i veus mixtes, les tres categories en què concursava aquesta formació.

La categoria de veus infantils es va declarar deserta pel jurat, i la Coral Juvenil Santa Maria, de Pineda de Mar, va rebre una menció especial com a reconeixement per haver traduït a llenguatge de signes una de les seves cançons.

Pel que fa al premi del Públic, ha recaigut sobre el Coro Maria Briz de Guadix, de Granada, mentre que el guardó al Millor Director del FIC 2012 ha estat per Pau Jorquera, director de la formació barcelonina Coral Sinera.

Amb tota la concentració

BAGES- BERGUEDÀ

Roda Coral

La Roda Coral del Bages-Berguedà s'ha celebrat els diumenges del 6 de maig al 3 de juny, amb aquest programa:

Localitat	Coral	Direcció
Súria	Coral l'Esplai, de Súria Coral Nova Harmonia, de Sallent Coral Santa Maria, d'Avià	Montserrat Fàbrega Joan Camprubí Xavier Llobet
Freixinet	Coral La Fònica, de Freixinet Orfeó Monistrolenc, de Monistrol de Montserrat Coral Sant Esteve, de Baslareny Capella de Música Burés, de Castellbell i El Vilar	Cristina Koch Francesc Vallès Joan Bajona i Olga Puigbò Lucka Bérešová
Gironella	Coral l'Estel, de Gironella Coral Sant Bartomeu, de Casserres Grup vocal V9, de Viladomiu Nou Polifònica de Puig-reig	Joan Alsina Denis Rojo Margarida Curriu i Carles Rulló Ramon Noguera
Balsareny	Coral Sant Esteve, de Balsareny Coral de Salelles Coral del Caravaning Club del Bages, de Manresa Orfeó Manresà, de Manresa	Joan Bajona i Olga Puigbò Mireia Subirana Josep Guiteras Lluís Arguijo
Navarcles	Coral Reravera, de Navarcles Coral Romança, de Callús Coral Font del Fil, de Manresa Coral Al Vent, de Sant Vicenç de Castellet	Queralt Comellas Isidre Badia Joan Ballús Pere Díez

Obres que es van cantar en comú en aquesta XVI Roda Coral:
*Cant d'albada, amb música de Francesc Vila i text de Joan Farràs

*Mosques i mosquits, del 'Bestiari' de Pere Quart, amb música de Manuel Oltra

El dia 31 de març es va fer una jornada de Descoberta de Repertori per preparar les cançons comunes de la Roda Coral. Va dirigir aquest assaig Cristina Koch.

Atès que el concert de la Roda Coral a Balsareny coincidia amb la Marató contra la pobresa a TV·, es va fer una col·lecta entre els cantaires i els espectadors.

Una bona descoberta

Una nombrosa roda coral

BAIX LLOBREGAT

XXVII Musicoral

El MUSICORAL del Baix Llobregat s'ha celebrat un any més, i amb aquesta ja en són vint-i-set les edicions realitzades.

Enguany, els concerts van tenir lloc a les nou poblacions següents: l'Hospitalet de Llobregat (18 de febrer), Martorell (25 de febrer), el Prat de Llobregat (26 de febrer), Sant Vicenç dels Horts (4 de març), Pallejà (10 de març), Sant Boi de Llobregat (11 de març), Esplugues de Llobregat (17 de març), Santa Coloma de Cervelló (18 de març) i Torrelles de Llobregat (24 de març).

La Coral La Vall de Sant Climent, a Torrelles de Llobregat

Tots aquests concerts es van desenvolupar segons marcava el programa i d'acord amb les seleccions d'obres prèviament entregades i publicades en el programa de mà.

Els organitzadors de cadascun dels concerts -respectivament, Cor Adinoi, Coral Solvin, S. C. R. Lo Llobregat de les Flors, Orfeó Vicentí, Coral Pau Casals, Coral Pedres Blanques, Coral Musicorum, Coral Columba i Coral Amadeu Vives- es van esforçar perquè els cantaires de les corals visitants sentissin tot l'alè d'amistat que es mereixen.

Cada concert va congregar un bon nombre de públic assistent -com sempre, amb l'accés gratuït-, amb una mitjana entre cent cinquanta i dues-centes persones, les quals van mostrar la seva afició i el seu sonor suport als participants.

A tots els concerts vam tenir l'honor de rebre entre nosaltres algun representant del consistori municipal respectiu, fos l'alcalde, el regidor de Cultura i/o altres regidors i personalitats de la població, que, amb grans mostres d'amistat i simpatia, van adreçar la paraula als assistents i van col·laborar a fer que el concert i el cant coral en general a la nostra demarcació sigui cada cop millor. A més, van tenir paraules d'agraïment i d'admiració per les corals visitants i els van oferir un record representatiu de la ciutat.

En aquesta vint-i-setena edició van prendre-hi part trenta-cinc corals. En alguns dels concerts es van exposar els cinc plafons amb cartells, programes i fotografies que, amb la col·laboració del Consell Comarcal, van ser elaborats per a l'edició del 25è aniversari.

Aquest cicle de concerts participatius suposa un orgull i una excel·lent oportunitat de convivència per a tots els cantaires que han gaudit dels MUSICORALS al llarg dels anys, unint-nos així als cicles i rodes corals que amb el mateix èxit s'organitzen a les altres deu demarcacions de Catalunya.

Jaume Gavaldà, delegat territorial

Taller de tècnica vocal al Baix Llobregat

El dia 11 de febrer, coincidint amb la reunió de corals de la demarcació, es va oferir a directors, membres de juntes directives i cantaires assistents, un taller de tècnica vocal dirigit per Marta Jordana, cantant, directora de coral, logopeda i especialista en foniatria i rehabilitació de patologies vocals.

Posteriorment, i per tal de posar en pràctica la lliçó rebuda, el director i integrant de l'Equip Territorial Damián Moragas assajà i dirigí una peça musical argentina.

La sessió, encara que breu, esdevingué una immillorable oportunitat en la qual tots van poder aprofitar-se de l'experiència i la professionalitat de Marta Jordana i la bona direcció coral d'en Damián.

BARCELONÈS

Divendres Corals

Enguany, el cicle Divendres Corals que organitza la Demarcació del Barcelonès de la FCEC es va iniciar el 10 de febrer i va acabar el 23 de març. Els concerts es van celebrar a l'Oratori de Sant Felip Neri de Gràcia (Barcelona).

El 10 de febrer van estrenar cicle la Coral Preludi d'Amics de la UNESCO, dirigida per Ramon Vilar; la Coral Bonanova, sota la direcció d'Esther Doñate, i els Madrigalistes de Catalunya, que condueix Àngel Villagrasa.

El 24 de febrer hi van participar la Coral dels Enginyers de Catalunya, amb Jordi Marín a la direcció; el Cor Llevant, que dirigeixen M. Teresa Giménez i Esther Doñate, i el Cor Cantus Barcelona, amb Alfred Cañamero al capdavant. (Llegiu què va

passar a la secció d'aquesta revista "Coses que passen".)

El 9 de març hi cantaven la Capella Gramalla, amb Carme Guinart a la direcció; el Cor Tessàlia, que condueix Laia Santanach, i la Coral Crescendo, que dirigeix Carles Valls.

El 23 de març van cloure el cicle el Cor Eirené de l'Escola de Música de Gràcia, dirigit per Víctor Frigola; la Coral Caelum, amb Òscar Peñarroya a la direcció, i la Coral Collserola de Vallvidrera, que dirigeixen Assumpta Cribillers i Àngel Villarroya.

La Coral Preludi d'Amics de la UNESCO, de Barcelona

El Cant de la Sibil·la

El dia 24 de març va tenir lloc a l'església de Santa Maria de Gràcia una interpretació especial del *Cant de la Sibil·la,* oberta a la participació de cantaires que formaven part del Cor de la Demarcació del Barcelonès. L'acte, organitzat per l'Orfeó Gracienc, s'emmarcava dins de la Setmana del Patrimoni Cultural Immaterial.

Des de fa uns quants anys, l'Orfeó Gracienc ha recuperat aquesta peça i la interpreta en aquesta parròquia la nit de Nadal.

Maig Coral

El cicle Maig Coral d'aquest any, que també convoca la FCEC a través de la Demarcació del Barcelonès, va incloure set concerts, que es van celebrar a l'església de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona, i va acollir les formacions següents:

El 4 de maig, la Coral Renaixença de Sant Boi, en aquesta ocasió sota la direcció de Júlia Sesé, i la Camerata Impromptu i el Cor de Cambra de l'Orfeó de Sants, que van cantar conjuntament, dirigits per Daniel Antolí.

L'11 de maig, el Cor de Cambra Dyapason, amb Teo Roura al capdavant, i el Cor Femení Voxalba, que dirigeix Elisenda Carrasco.

El 18 de maig va ser el torn de l'Orfeó Atlàntida, dirigit per Milén P. Panayótov, i del Cor de Cambra Amalthea, cor convidat, conduït per David Gálvez.

El 25 de maig van actuar-hi el Cor de Cambra Anton Bruckner, amb Josep Ramon Olivé i Júlia Sesé a la direcció; el Cor Diaula, dirigit per Júlia Sesé, i Contrapunto Vocale, amb Josep Benet al capdavant.

L'1 de juny, la Coral Càrmina, dirigida per Gorka Sierra, i la Coral Cantiga, amb Josep Prats al capdavant.

Un dels concerts del Maig Coral

El 2 de juny, el concert es va fer en col·laboració amb l'ESMUC i van participar-hi el Cor ArsinNova, dirigit per Pere Lluís Biosca, el Grup de Cambra de l'ESMUC i els Cors ArsinNova, el Cor d'Homes d'Igualada i el Cor Aulós, acompanyats per l'Orquestra d'Estudiants de l'ESMUC, tots sota la direcció de Nacho Cantalejo. Aquest concert era l'examen de Nacho Cantalejo a l'ESMUC. El Jurat es va situar entre el públic.

El concert de cloenda es va fer el dia 3 de juny al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona; hi van intervenir la Coral Sant Jordi, que dirigeix Lluís Vila, i el Cor Lieder Càmera, amb Xavier Pastrana al capdavant.

CAMP DE TARRAGONA

Taller de cant i tècnica vocal

La Demarcació de la FCEC del Camp de Tarragona va organitzar un taller de cant i tècnica vocal que va anar a càrrec de Xavier Baulies. Més de cinquanta persones van participar activament en aquesta activitat formativa i van treballar-hi diversos aspectes, com la respiració, la postura i la tensió. El taller es va realitzar a Salou.

Un dels moments de 'suspense' del taller

COMARQUES DE GIRONA

Cicle Coral

Un any més s'està celebrant el Cicle Coral de les Comarques de Girona. Es tracta de la vint-i-setena edició, que durarà tot l'any i en el curs de la qual les corals de la demarcació, agrupades generalment de tres en tres, fan tres concerts, un a cadascuna de les poblacions d'on provenen les corals del grup.

En el concert del 18 de març, celebrat a l'església de Palafrugell, van participar-hi la Coral Mestre Sirés de Palafrugell, la Coral El Gínjol de Maçanet de la Selva i la Coral Bell Ressò de Cassà de la Selva, dirigits per Fèlix Pérez, Albert Balcells i Montserrat Casanova, respectivament.

El 13 de maig, les corals Anselm Viola de Torroella de Montgrí, sota la direcció de Ramon Manent, i la Coral Croscat d'Olot, dirigida per Pau Castanyer, van oferir un altre dels concerts del cicle.

"Girona, temps de flors"

Un altre any, dins l'activitat "Girona, temps de flors", s'han celebrat concerts corals a diversos espais de la ciutat.

El 12 de maig va ser la Coral Germanor Empordanesa qui va fer un concert als Jardins Alemanys. El mateix dia, van actuar a l'església del Carme el Cor Maragall de Girona i el Cor Cantus. El dia 13, al Centre Cultural de la Mercè, van presentar-se la Coral del GEIEG de Girona i la Coral Estel de la parròquia del Pilar de Barcelona. El mateix dia, també va oferir un concert la Coral Veus de l'Estany de Banyoles, al Centre Bonastruc ça Porta.

El 19 de maig, al Centre Bonastruc ça Porta, va cantar la Coral Cypsella de Sant Feliu de Guíxols, que va repetir actuació als Jardins Alemanys, on també va fer un concert la Coral Pla de Girona.

Finalment, el dia 20 la Coral del GEIEG va cantar a la plaça del Pont Rodó.

Concert de música sacra a l'església del Mercadal

Per tercer any consecutiu, la Demarcació de la FCEC de les Comarques de Girona, col·laborant amb la Junta de Confraries de Setmana Santa, va organitzar un concert de música sacra que es va celebrar el dissabte vigília del diumenge de Rams, que aquest any ha coincidit amb el dia 31 de març, a l'església del Mercadal de Girona. Com en altres ocasions, el concert va obtenir molt bona acceptació.

En aquesta edició hi van participar el Cor Maragall, la Capella Polifònica de Girona i els Cors Claudefaula.

De les peces interpretades cal destacar l'"Ave Maria" de Biebl, cantada pel Cor de Noies Claudefaula; el "Cant espiritual" de Joan Maragall, amb música d'Àngels Alabert, cantada pel Cor Maragall, i "O beatum et sacrosantum diem", a cinc veus, de P. Philips, interpretada per la Capella Polifònica de Girona.

Hi assistiren, entre d'altres, el Sr. Miquel Izquierdo, president de la Junta de Confraries de Girona, els presidents i membres de diverses confraries, el Sr. Eduard Berloso, regidor delegat de Serveis Socials de l'Ajuntament de Girona, i un nombrós públic que omplia

totalment l'església, que té capacitat per a unes quatre-centes persones assegudes.

Les corals participants varen ser acomiadades amb forts aplaudiments pels assistents, que van sortir molt satisfets del concert.

El cant comú

XI Aplec Coral de les Comarques de Girona a Figueres

Amb motiu del seu vint-i-cinquè aniversari, la Coral Polifònica de Figueres va organitzar el dia 3 de juny del 2012 l'Aplec anual de la Demarcació de les Comarques de Girona de la FCEC, que es va fer al castell de Sant Ferran. Al matí hi va haver l'assaig del cant comú, i després del dinar de germanor -que inclogué una sorpresa musical que va permetre fins i tot de ballar-, es va celebrar el concert al mateix castell.

L'aplec al castell de Figueres

Al començament de l'acte, la presidenta de la FCEC, Montserrat Cadevall, va fer donació d'un obsequi a les corals que celebraven el vint-i-cinquè aniversari: la Coral Polifònica de Figueres i la Coral Castellonina de Castelló d'Empúries. Aquestes corals, juntament amb les que també celebraven aniversaris -Cantabile Cor de Cambra d'Olot (15 anys), Cor de Montjuïc de Girona (15 anys) i Orfeó de l'Empordà d'Avinyonet de Puigventós (10 anys)-, van començar el concert amb la seva participació individual. Després, tots els cantaires conjuntament van oferir el cant comú preparat al matí.

A més de les corals citades, també van participar a l'Aplec el Cor de Cambra de Girona, la Coral Croscat d'Olot, la Coral Cypsella de Sant Feliu de Guíxols, la Coral Mestre Sirés de Palafrugell, la Coral Santa Cecília de Santa Cristina d'Aro, la Coral Sol Ixent de Fornells de la Selva, la Coral Tribana de Salt i l'Orfeó Jonquerenc de la Jonquera.

PENEDÈS-ANOIA-GARRAF

Reunió de la Demarcació

El dia 11 de febrer del 2012 es va fer a Sant Quintí de Mediona una reunió de la Demarcació del Penedès-Anoia-Garraf-Baixa Segarra, convocada per la Coral Si Fa Sol de Santa Margarida de Montbui, que en aquests dos anys pròxims és qui assumeix la delegació de la Demarcació.

A més de diversos temes relacionats amb les activitats de la Demarcació, es va acabar de perfilar el Cicle Coral d'enguany i es va fer una explicació detallada de l'assegurança de responsabilitat civil que té contractada la FCEC.

Reunits a Sant Quintí

Cicles Corals 2012

S'ha celebrat una nova edició dels Cicles Corals de la Demarcació del Penedès-Anoia-Garraf-Baixa Segarra, que ha inclòs concerts a Vilafranca del Penedès, l'Arboç del Penedès, Capellades, Santa Coloma de Queralt i Cunit.

La intenció i la pretensió d'aquests cicles és d'impulsar el cant coral dins les nostres comarques com un mitjà o eina cultural, cercant el millorament artístic i tècnic i aglutinant i fomentant la vida coral col·lectiva, molt necessària en els nostres dies.

El primer concert es va fer el 18 de març a l'Auditori Municipal de Vilafranca del Penedès i van participar-hi la Coral Ginesta de la Granada del Penedès, la Coral Juvenil Xalest d'Igualada i la Polifònica de Vilafranca del Penedès.

El dia 22 d'abril es van fer dos concerts:

· a l'Arboç del Penedès van actuar la Coral Laroc de Vilafranca del Penedès, la Coral Amics del Cant de la Múnia i la Coral Moixaina de Vilanova i la Geltrú;

· a Capellades, la Coral Harmonia de Llorenç del Penedès, la Coral Genciana de Barcelona -coral convidada al cicle- i la Coral Noves Veus de Capellades.

Santa Coloma de Queralt va acollir el dia 20 de maig un altre concert del Cicle, en el qual van participar la Coral Mixta d'Igualada, la Capella de Música de la Tossa de Montbui, la Coral de Torrelavit, el Cor Orfeó Parroquial del Vendrell i l'Orfeó Santa Coloma, de Santa Coloma de Queralt.

Finalment, el dia 27 de maig, a Cunit, la Coral Si Fa Sol de Santa Margarida de Montbui, la Coral del Centre Excursionista del Penedès de Vilafranca del Penedès i la Coral Arrels de Cunit van cloure el cicle d'enguany.

Cant comú a l'Auditori de Vilafranca

TERRES DE L'EBRE

Festival de Música Sacra

El 27 de març del 2012 es va celebrar a la catedral de Tortosa un concert coral dins del Festival de Música Sacra d'enguany. El projecte liderat per la Coral Preludi a Caro de Roquetes i pel seu director Josi Medina, es va obrir a la participació de cantaires de la Demarcació de les Terres de l'Ebre per interpretar, entre altres peces, el *Magnificat* de Vivaldi, amb l'acompanyament de l'Orquestra de Grau Professional del Conservatori de la Diputació de Tarragona a Tortosa.

El concert es va repetir el dia 8 de maig a Roquetes.

Deu entitats de les Terres de l'Ebre participen a l'EbreCoral2012

Gandesa i Alcanar són les poblacions que acullen els dos concerts programats per a aquesta tercera edició de l'activitat coral a què la Federació Catalana d'Entitats Corals a les Terres de l'Ebre dedica més recursos.

El dissabte dia 12 de maig, l'església de la Mare de Déu de l'Assumpció de Gandesa es va omplir de públic per

L'Orfeó d'Ascó i l'Orfeó Gandesà dirigits per Anna Galcerà

escoltar les intervencions de cinc formacions corals vingudes del Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta: l'Agrupació Coral Verge Candelera de l'Ametlla de Mar, el Cor La Lira Ampostina, la Coral Sant Jaume Apòstol de Camarles, l'Orfeó d'Ascó i l'Orfeó Gandesà, entitat organitzadora del concert a la capital vinícola de l'Ebre.

Minuts abans de les interpretacions musicals, l'alcalde de Gandesa, Carles Luz, i la presidenta de la Federació, Montserrat Cadevall, van pronunciar paraules de suport i d'ànim, tant als cantaires com als organitzadors. De seguida va començar el concert amb els coralistes de l'Ametlla de Mar situats a l'altar del temple i dirigits per Joan Blanc, qui va aprofitar l'ocasió per a donar a conèixer als assistents les peces que la Coral Verge Candelera va interpretar d'acord l'harmonització feta pel mateix Blanc.

Tot seguit, i sota la direcció de Núria Francino, els cantaires de La Lira Ampostina van oferir tres peces del seu repertori, la interpretació de les quals va ser molt ben rebuda pel públic. Els aplaudiments van repetir-se amb motiu de l'actuació de la Coral Sant Jaume Apòstol de Camarles, dirigida per Joan Ernest Redó, que va interpretar peces de Coulais, Simon & Garfunkel i Vicenç Bou.

Anna Galcerà va dirigir els dos orfeons, el d'Ascó i el Gandesà, tant en les intervencions individuals com en la comuna, que incloïen una selecció interessant i força variada.

A proposta de l'Equip Tècnic de la FCEC a les Terres de l'Ebre, les dues peces que van integrar el cant comú van ser una harmonització de "Mareta meua, tinc por", de Narcisa Freixes, feta pel músic ebrenc Rossend Aymí, i un emotiu "Senyor sant Jordi", amb text de Salvador Espriu i música del desaparegut mestre Francesc Vila.

El segon concert del cicle, organitzat pel Cor Iubilo d'Alcanar, tindrà lloc el proper 27 de maig a l'auditori José Antonio Valls a partir de les set del vespre. Hi participaran la Coral Aquae de la Unió Filharmònica d'Amposta, la Coral Espiga d'Or de Deltebre, l'Orfeó Pau Casals de la Ràpita i la Coral Preludi a Caro de Roquetes.

TERRES DE LLEIDA

Taller de música sud-americana

Aquest taller de música sud-americana va tenir lloc els dies 24 i 25 del mes de març passat als locals de la Coral Sícoris. Anna Gascón en va ser la directora i van participar-hi una vintena de cantaires de diferents corals que van sortir-ne molt satisfets.

Primavera Coral

L'onzena edició de la Primavera Coral de les Terres de Lleida, corresponent a aquest 2012, va constar dels concerts següents:

· 28 d'abril, a Raïmat, a l'església, amb la participació de la Coral Montserratina de Raïmat, la Coral Espiga d'Or de Bellvís i la Coral Cants i Rialles de l'Àrea de la Dona de Cap Pont de Lleida.

· 6 de maig, a Lleida, a l'església de Santa Teresa Jornet de Cap Pont, amb la Coral Cants i Rialles de l'Àrea de la Dona de Cap Pont de Lleida, el Cor Unicorn de la Universitat de Lleida, la Coral L'Envol de l'IES Terres de Ponent de Mollerussa i la Coral Shalom de Lleida.

· 26 de maig, al Centre Cívic de Balàfia, a Lleida, amb l'actuació de la Coral Xiroia de l'Ateneu Popular de Ponent de Lleida, la Coral Estel del

Assaig moments abans del concert al Soleràs

Primavera coral a Raïmat

Cercle de Belles Arts de Lleida i la Coral Lacetània de Cervera.

· 27 de maig, al Soleràs, a càrrec de les entitats Orfeó Veus del Camp, l'amfitriona, la Coral L'Olivera de Castelldans i la Coral Ressò de Lleida.

· 3 de juny, a l'església parroquial de Torres de Segre, amb la participació de la Coral La Lira de Torres de Segre, el Cor de Cambra Joliu de Lleida, l'Orfeó Nova Tàrrega de Tàrrega i l'Schola Cantorum de Lleida.

- 10 de juny a l'Església Parroquial de Castelldans amb un concert a càrrec de la Coral l'Olivera de Castelldans, la Coral de Mestres de l'Escola de Santa Maria de Gardeny de Lleida i la Coral Nou Mil·leni de la Portella.

Taller de cant a la vall Fosca: "El joc de la veu".

El cap de setmana del 19 i 20 de maig, la Coral Polifònica de Tremp, en col·laboració amb la Delegació de les Terres de Lleida de la FCEC i l'Ajuntament de la Torre de Cabdella, va organitzar un taller intensiu de cant a Espui (la vall Fosca). S'hi van inscriure un total de trenta-dos cantants de diversos cors de la FCEC, que van poder gaudir d'un cap de setmana musical i tranquil en l'entorn natural privilegiat de la vall Fosca. El curs el va impartir Xavier Baulies, director de la Coral Polifònica de Tremp, de la Camerata Sant Cugat i del Curs Internacional de Cant de Sant Cugat. Les classes van tenir lloc a la Sala Polivalent d'Espui i l'allotjament, a l'Hotel Montseny. A més de les sessions intensives de tècnica vocal i respiració, abans del sopar del dissabte es va programar un concert obert al públic de la vall protagonitzat per la Polifònica de Tremp, que va acollir força públic dels pobles del voltant.

"El joc de la veu" és una aproximació tècnica basada en la reeducació de la bona respiració i el bon ús de la tensió justa per a l'ús lliure i espontani de la veu. Es van practicar diversos exercicis de tècnica vocal, respiració, moviment i actitud corporal a partir de la tècnica Alexander, de Cos-Art i exercicis bàsics de Chi-kung aplicats a la veu. La veu és un reflex de la persona, però és a partir d'una millor tècnica vocal i de l'autoconsciència corporal que podrem reconèixer-la com a nostra i desenvolupar-la. Una tècnica vocal adequada ens ajuda a ser més conscients de com funciona la veu i ens permet millorar la nostra capacitat d'expressió musical, teatral i de comunicació verbal.

XXXI Aplec de la Zona Nord de Terres de Lleida, a Sant Julià de Lòria, Andorra.

La plaça de la Germandat de Sant Julià de Lòria ha estat l'inici de la cercavila que ha donat el tret de sortida al 31è Aplec coral que es va celebrar el diumenge 20 de maig de 2012 a la parròquia laurediana, organitzat per la Coral Rocafort de Sant Julià de Lòria, que dirigeix Daniel Areny, en motiu del seu 50è aniversari. La rua, encapçalada pels gegants lauredians, va comptar amb la participació d'uns 400 cantaires i amb la presència de la presidenta de la FCEC, Montserrat Cadevall, i es van fer cinc parades en diferents espais emblemàtics de la parròquia, on vàries corals van interpretar dues cançons cadascuna. Els indrets escollits van ser:

- les escales de la Casa del Comú, on la Coral Casamanya d'Ordino va interpretar la Primavera Ordinenca i la Llevantina i després va ser el torn de les corals Sant Antoni de la Massana i Sant Miquel d'Encamp que van cantar, Vestida de nit i Ball de rams.

- la plaça Major, amb la participació dl'International Singers que va cantar Gronxa'm estel daurat i Climbing up the mountain i al mateix punt la coral Bordonera d'Organyà va interpretar A Cabó la rosa i Sol i Ginesta.
- la tercera parada es va fer al carrer doctor Palau-Font dels coms, on la Coral d'Escaldes Engordany va entonar Melodies d'arrabal i Vals mariner. Tot i què el dia havia començat assoleiat, mentre la coral cantava va començar a ploure i l'actuació de la coral Signum de la Seu d'Urgell, que va oferir Aldapeko i When the stars being to fall, es va traslladar a l'Església.

- la quarta parada estava prevista a les escales de la placeta de l'Església, però com que continuava plovent, l'Orfeó Artesenc d'Artesa de Segre que va cantar Una matinada fresca i la Dansa de Castellterçol, també va actuar a l'església. Cal agrair al rector la seva amabilitat en acollir l'Aplec fins a l'hora que havia de començar una missa de comunions.

- la resta d'actuacions que s'havien de fer a les escales de l'Església i a la Plaça de la Germanor es van traslladar al vestíbul de l'Auditori Claror on l'Orfeó Andorrà d'Andorra la Vella va cantar les cançons T'explicaré i Llacuna de cubà.

La coral Saas qui canta? d'Escaldes-Engordany va interpretar Història d'un amor i Aplec de Sant Farriol i la Plaça Major, la coral d'Avui d'Agramunt va interpretar Canzone Gondoliera i Onomatopeic. A continuació ha estat el torn de la coral Rocafort de Sant Julià que ha cantat Sota de l'om i Les valls d'Andorra. En acabar, totes juntes van entonar el Cant de la Senyera.

Posteriorment es va fer el dinar de

A la plaça

El concert de la tarda

germanor, la reunió de les corals de la Zona nord, l'assaig del cant comú i finalment a la tarda i a l'Auditori Claror es va fer al concert, al que van assistir, a més de la presidenta de la FCEC, els representants del Comú de la Parròquia encapçalats per la Cònsol Major Montserrat Gil.

El concert va començar amb els parlaments oficials, l'imposió de llaçades a les senyeres i la participació de la Coral Petits Cantaires Lauredians. A continuació tots els cantaires participants van oferir el cant comú treballat i es va acabar amb la interpretació de l'Himne Andorrà "El gran Carlemany", que data de 1921 amb lletra de Mn. Enric Marfany i música de Mn. Joan Benlloch, que fou bisbe i copríncep d'Andorra.

L'Aplec de l'any vinent es farà a Andorra la Vella aprofitant que l'Orfeó Andorrà celebra el seu 50è aniversari.

I Jornada d'Experiències Musicals a Lleida

La primera Jornada d'Experiències Musicals es va celebrar el 2 de juny al Campus de Cap Pont de Lleida. Comprenia un taller de veu i percussió dirigit per Robert Faltus i un taller d'higiene de la veu a cura de Juan Luis Puente. La Demarcació de la FCEC a les Terres de Lleida va col·laborar en l'organització d'aquesta activitat.

Lleida Canta als Pirineus

Fem comarca, fem cultura, fem país!

La Demarcació de les Terres de Lleida de la FCEC, juntament amb la Coral Maristes Montserrat, organitza una nova edició de Lleida Canta, i ho fa, com sempre, amb un positiu esperit de convivència, creant bon ambient a l'entorn del cant i en escenaris singulars.

L'escenari d'enguany serà ben especial: volem arribar-nos fins a la Pobla de Segur amb tren. Ens imaginem un tren ple de música, de cants, de festa. El "tren musical" sortirà de Lleida el **diumenge 21 d'octubre** a les 9.10 h, transportant les corals del Segrià, les Garrigues i la Franja, i s'aturarà a Balaguer a les 10.40 h per sumar-hi les entitats de l'Urgell, la Segarra, el Pla d'Urgell i la Noguera. A la Pobla ens acolliran les corals de les comarques de muntanya, i per això de la diada en diem *Lleida Canta als Pirineus.* A la Pobla es viu amb molt d'entusiasme el projecte i s'hi van sumant diferents entitats culturals del territori. Allí farem una cercavila, cantarem en diferents places, descobrirem el poble, dinarem al pavelló poliesportiu i tindrem una tarda plena de folklore pirinenc.

De tornada, arribarem a Balaguer al vespre, a mig quart de vuit, i a Lleida a les vuit. Serà una jornada ben completa.

Per a participar-hi només calen moltes ganes de passar-s'ho bé amb la resta de corals, omplir el tren de bon rotllo i preparar un parell de cançons per coral i el cant comú, que comprendrà "Els raiers" (Jacint Verdaguer), "Pirineus" i "Els segadors".

Tot i que la inscripció es tancava a primers de juliol, si us interessa o en voleu més informació, encara podeu enviar un correu a terresdelleida@fcec.cat o consultar a www.coralmaristes.cat..

VALLÈS

El Rèquiem de Mozart a la Demarcació del Vallès

El mes de març, la Demarcació del Vallès va organitzar un *Rèquiem* de Mozart participatiu, dirigit als cantaires de les corals de la demarcació.

Amb els drets d'inscripció s'entregava la partitura i es donava l'opció de poder cantar-lo de nou al Palau de la Música Catalana el dia 7 de juliol, en el concert final de les Jornades Internacionals de Cant Coral, que dirigirà Matthias Hanke.

Els inscrits van assajar durant quatre divendres consecutius i un dia extra com a assaig general (per cordes i conjuntament).

El solistes, Marisol Muñoz, Roser Ferrer, Emili Guisper i Mecedes Hendicks, varen fer de professors per cordes, i el resultat va ser excel·lent, ja que amb pocs assajos es va poder muntar l'obra.

En Joan Martínez Colás fou el director general de l'esdeveniment.

Es pot dir, sense cap mena de dubte, que tot plegat va ser un èxit, tant per la participació de cantaires com per l'assistència de públic.

Es varen fer dos concerts: un a l'església de Sant Vicenç de Mollet i l'altre, a la de Sant Pere de Terrassa. L'assistència va ser nombrosa. Existeix la possibilitat de repetir el concert al monestir de Sant Cugat del Vallès, a petició del rector de Sant Pere de Terrassa, Toni Deulofeu.

Tot això ens anima a repetir l'experiència.

Joan Serra, FCEC
Delegat territorial del Vallès

Un dels assajos

El concert

DEPARTAMENT DE CANT GREGORIÀ

Curs de Cant Gregorià

Per a aquest any 2012 es va convocar una altra edició del curs "Vols aprendre a cantar gregorià?", davant l'èxit de la del curs passat, i es va celebrar els dies 10, 17 i 24 de març, al Centre Cívic Can Déu, de la plaça de la Concòrdia de les Corts, a Barcelona. Aquest taller, que com l'any passat va dirigir Ramon Vilar, anava destinat a les persones que volen conèixer el cant gregorià.

El 24 de març es va fer un concert de cloenda del curs a la parròquia de Santa Maria del Remei de les Corts.

Segona Jornada de Cant Gregorià i Polifonia

El 15 de setembre esta prevista aquesta Segona Jornada al Monestir de Sant Benet de Montserrat, de 10 a 13 hores i de 15.30 a 18.30 hores, a càrrec dels musicòlegs Pare Daniel Codina i Ramon Vilar.

AUDITORIA I CONCERT

El dia 11 de març la presidenta de la FCEC, Montserrat Cadevall, va realitzar l'auditoria d'Europa Cantat que es va fer a Bonn, aquest any però a Bonn-Königswinter, a l'altre cantó del Rin i no a l'oficina com els altres anys.

Al mateix temps, se celebrava una reunió de la Junta de l'European Choral Association - Europa Cantat, en la qual es va acabar de preparar el Festival Europa Cantat a Torino.

Moment del concert dels Amics de la Música Coral

En plena i satisfactòria auditoria

El dia abans al vespre, i a la Lutherkirche de Bonn hi va haver un concert benèfic organitzat pels Amics de la Música Coral, associació que s'ha creat per promoure el diàleg intercultural a través del cant coral, les arts i la cultura i per donar suport moral i econòmic a l'European Choral Association - Europa Cantat. En el transcurs de l'acte, van cantar dues corals: el JugendChor an der Friedenskirche de Bonn dirigit per Katharina Wulzinger, i el Tallinn English College Mixed Choir d'Estònia sota la direcció de Margot Peterson.

EUROCHOIR FESTIVAL A LA REPÚBLICA TXECA

Aquest Festival, que organitza l'Associació Txeca de Cors en cooperació amb l'ECA - Europa Cantat, celebra la 31a edició del 7 al 15 de juliol del 2012.

Aquest cor de joves excepcionals format per 60 cantaires d'arreu d'Europa es concentrarà a Lomnice nad Popelkou –un pintoresc poble situat a la regió anomenada "Paradís bohemi"– per treballar de manera intensiva i, al final de l'stage, mostrar la feina feta en tres concerts públics que tindran lloc a Lomnice nad Popelkou, Semily i Praga.

L'activitat EuroChoir es va iniciar l'any 1982, i des de llavors, un país diferent organitza cada any aquest esdeveniment amb la finalitat de cantar i crear vincles entre els cantaires europeus joves. Aquest any, el repertori abasta música antiga, moderna i popular. Els directors són Francisco M. Herzog (Àustria) i Jaroslav Brych (República Txeca).

Per a saber-ne més: http://www.eurochoir2012.cz/

Lomnice nad Popelkou

FESTIVAL EUROPA CANTAT A TORINO

El Festival Europa Cantat se celebra del 27 de juliol al 5 d'agost a Torino.

S'hi han inscrit més 4.000 cantaires d'arreu del món, i després dels italians la delegació més nombrosa és la de parla catalana.

S'havien programat una cinquantena de tallers i tot i què se n'han suspès deu –la majoria tallers per a homes- resta una interessant oferta a on es treballarà dirigits per mestres reconeguts internacionalment, entre els quals també n'hi ha de catalans, com Elisenda Carrasco, que acondueix el taller d'Opera per a nens, -una obra d'encàrrec del Festival de Torino, i com Daniel Mestre, que tot i susprendre's el taller Mare Nostrum -un recorregut pel Mediterrani a través de les cançons- treballarà parcialment amb tallers diaris de descoberta de repertori, on no hi falta el català, i exposarà els seus coneixements com a director de cor i d'orquestra.

En el proper número us explicarem els detalls i vivències del Festival que ja comença.

La plaça San Carlo, escenari dels concerts

COR MUNDIAL JOVE

Com cada any, la IFCM, juntament amb ECA - Europa Cantat i Jeunesses Musicales International, actualment a través de la Foundation World Youth Choir, convoca els joves cantaires d'arreu a formar part d'aquesta experiència tan especial que és el Cor Mundial Jove.

Enguany, el Cor farà els assaigs a Xipre i comptarà amb la col·laboració de la Cyprus Youth Symphony Orchestra. Es preveuen concerts a Xipre i potser a Grècia i Turquia.

El Cor Mundial Jove, projecte que es va iniciar l'any 1989, està format per entre 60 i 100 cantaires, segons els anys i el repertori a treballar, d'entre 17 i 26 anys, i que treballa per sessions amb directors de prestigi internacional.
Aquest any el cor estarà format per 60 cantaires i se n'havien de seleccionar 33 de nous.

Quan la FCEC va enviar la convocatòria, a finals de l'any 2011 va rebre moltes candidatures de joves interessats en el projecte.

Entre els 33 cantaires seleccionats dels 188 que s'hi van presentar, n'hi ha dos de catalans, tal com ja hem explicat en l'apartat 'Què hem fet?'.

II CONCURS INTERNACIONAL PER A COMPOSITORS DE MÚSICA CORAL

La IFCM convoca aquest segon concurs de composició de música coral, obert a compositors de totes les edats i nacionalitats.

El termini de presentació de les obres acaba l'1 d'octubre del 2012.

La composició ha de ser per a coral *a cappella*, a quatre veus, original, no estrenada i inèdita

L'obra guanyadora rebrà un premi de 5.000 € i serà interpretada en diversos concerts als cinc continents.

Més informació i bases: www.ifcm.net.

Aquest any l'IFCM celebra el 30è aniversari de la seva fundació

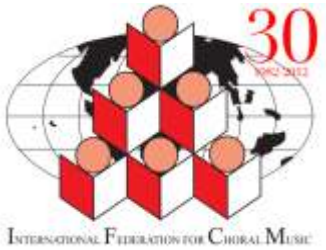

ASSEMBLEA I SIMPOSI

El Consell Europeu de la Música és el grup europeu del Consell Internacional de la Música. S'ocupa de la vida musical a Europa i és un lloc on es reuneixen els Consells Nacionals de la Música i altres organitzacions de diversos camps d'aquest art de molts països europeus. La FCEC n'és un dels 81 membres de 29 estats diferents.

Els nens i les nenes construint ponts

Del 19 al 22 d'abril va celebrar el segon Fòrum Europeu de la Música sota el lema "Transcendir fronteres – construint ponts" a Istambul amb la col·laboració del Borusan Arts and Culture. El forum va ser inaugurat per la Directora General de la UNESCO, Irina Bokova que va defensar la importància de la diversitat musical en un món globalitzat. Hi va haver presentacions, taules rodones i concerts al voltant del tema del fòrum, la mobilitat, el diàleg intercultural, la música com a element integrador, un anàlisi de la situació de la música a Turquia,...

Dins del marc d'aquest fòrum els dies 21 i 22 d'abril es va fer l'assemblea anual. Aquest any corresponia renovar la Junta i va ser elegit nou president Stef Coninx, Secretary of the International Association of Music Information Centres, en substitució de Timo Klemettinen.

Ens complau incloure en aquest número de la revista l'article que Antoni Dalmau, historiador, escriptor i expresident de la Diputació de Barcelona, va escriure al Punt Avui el dia 7 de juny, després d'haver escoltat el concert del dia 3 de juny a l'Església de Santa Maria d'Igualada. La Coral Cantiga, que va fer aquest concert, va participar també amb el mateix repertori al Maig Coral del Barcelonès.

EL MOVIMENT CORAL A CATALUNYA

ANTONI DALMAU

Ara mateix, en qualsevol indret de Catalunya, una coral amateur es disposa a assajar un projecte nou, alguna obra engrescadora.

Aquest article neix de l'experiència recent d'escoltar la coral Cantiga i quatre excel·lents solistes de veu i piano interpretant el Rèquiem alemany de Brahms, compost el 1871 i sens dubte una de les obres fonamentals de la literatura coral universal. D'allí, doncs, d'aquell moment emocional tan gratificant, sorgeix aquest text, que hauria pogut néixer també en tants altres concerts semblants amb què un grapat de cors amateurs del nostre país ens proporcionen, tot sovint, el goig d'assaborir grans peces musicals.

Escoltant-los, doncs, diumenge passat, en el marc impressionant del retaule barroc de Santa Maria d'Igualada, era lícit pensar fins a quin punt el cant coral del nostre país ha assolit uns nivells d'excel·lència que, cada vegada més, ens atansen a aquells altres pobles d'Europa que sempre hem envejat. I no és la interpretació, només: és l'ambició d'abordar obres complexes, arriscades, d'aquelles que exigeixen un sobreesforç especial a homes i dones que, sense ser professionals del cant, cada cop ho fan més bé, tenen una millor preparació musical i, per tant, estan en condicions de fer passos endavant realment qualitatius.

Aquesta millora innegable, aquesta constatació afortunada, m'invita a pensar com ha estat possible una realitat com aquesta.

És, de fet, un recorregut que s'ha fet en poc més de cent cinquanta anys, en un país que, almenys en els estaments oficials, durant molts anys ha negligit la formació cultural i musical dels seus ciutadans i súbdits.

Tot va començar, ja és prou sabut, quan un jove republicà federal, Josep Anselm Clavé, que es guanyava la vida cantant a les tavernes i cafès amb el violí i després amb la guitarra, va projectar l'ambiciós projecte de rescatar els obrers d'aquells locals sovint miserables i aplegar-los en societats corals on assolirien, sens dubte, una nova dignitat. Així va néixer, el 1850, La Fraternidad, formada per una quarantena d'homes. És aquest, doncs, el germen de tot el que ha vingut després. Pel que fa al repertori d'aquella època, encara hi era més present la influència de l'òpera italianitzant, de Verdi sobretot, que no pas la de la música tradicional catalana. Les melodies, ja se sap, eren fàcils i encomanadisses; els textos, habitualment, dibuixaven una societat preindustrial idíl·lica, un paisatge rural enyorat, una esperança abrandada en el progrés i alguns episodis amorosos romàntics. Vindria ben aviat la multiplicació dels cors i de les actuacions, les concentracions de més de dos mil cantaires, el moment àlgid de 1864 i..., inevitablement, un declivi lent, la mort de Clavé i una dispersió d'un moviment coral que, diguem-ho tot, encara avui aplega 160 societats i uns 5.000 cantaires!

L'episodi següent d'aquesta història també és prou conegut. A prop del canvi de segle, el país s'ha transformat i la torxa passarà ara a mans d'una altra classe social, la gent del catalanisme incipient i conservador que s'expressarà políticament a través de la Lliga. Els joves Lluís Millet i Amadeu Vives (24 i 20 anys!) hauran fundat el 1891 l'Orfeó Català i, encara que invoquin la legitimitat claveriana, obriran vies noves en el moviment coral. El repertori també serà diferent: al costat de l'element religiós, s'hi incorporarà el patrimoni tradicional català i, com un exemple del canvi, en l'any simbòlic i rodó del 1900, s'estrenarà al Liceu la versió íntegra de la Novena simfonia de Beethoven.

Altres cors com l'Orfeó de Sants i l'Orfeó Gracienc, i molts d'altres, completaran un espectre més ric i, entre tots, faran el salt qualitatiu que els nous temps exigien.

La continuació d'aquest fil ja quasi es història recent. En la negror del túnel de la postguerra, un jove de 20 anys i d'una altra generació, Oriol Martorell, fundarà la Coral Sant Jordi el 1947 i anunciarà en certa manera l'arribada d'un altre temps nou, la florida d'un moviment renovat i extensíssim que multiplicarà els grups corals, que tornarà a renovar el repertori sense renúncia de res i que es connectarà eficaçment amb la resta d'Europa. Fins avui, és clar, amb gairebé cinc-cents cors inscrits a la Federació Catalana d'Entitats Corals. Tot segueix, doncs, i tot canvia: s'ha acabat l'aura de la resistència antifranquista i del catalanisme renaixent i ara, sortosament, enllestida una labor de suplència, tot pot centrar-se en la música, en la música tota sola.

"Ara, sortosament, tot pot centrar-se en la música"

Pel que intueixo, i vist a una certa distància, no tot són meravelles, és clar: s'ha perdut capacitat de convocatòria social, molts cors continuen amb una gran precarietat de mitjans, la professionalització és encara molt minoritària i existeix un divorci preocupant entre el cant coral i la creació, de manera que es fa difícil la necessària renovació del repertori. Però el país ha fet camí, els estudis musicals han progressat de manera extraordinària i el nivell i l'ambició s'han enriquit. Cosa que ens porta, ben naturalment, al començ d'aquest article, després d'una síntesi que havia de ser forçosament apressada i incompleta: malgrat tot, malgrat totes les insuficiències i sobresalts, malgrat la complexitat d'un moviment tan plural i divers i malgrat la mutilació d'iniciatives i concerts que comporta la crisi d'aquest moment, continuem sorprenent-nos dels fruits assolits, de la capacitat renovada de créixer i avançar. Vull dir que ara mateix, en qualsevol indret de Catalunya, una coral amateur es disposa a assajar un projecte nou, alguna obra engrescadora i complexa que li permeti la percepció impagable de fer un pas endavant en la seva trajectòria...

JOAN VINYES I COSTA

En Joan Vinyes és un dels directors emblemàtics de corals des de ja fa temps. Durant 3 anys va pertànyer a l'equip tècnic de la FCEC.

La característica principal d'en Joan és la realització de grans muntatges de música coral i instrumental, amb representació teatral, dansa, declamació...

Ens trobem a la Plaça Rovira de la Vila de Gràcia, amb sol, calor i gent per tot arreu. Després de recórrer uns quants carrers trobem una cafeteria que sembla tranquil·la, amb aire condicionat, poca gent a l'interior i sense fil musical. Al cap d'una estona, però, s'omple de persones i d'acords més aviat desafinats. Paciència.

Joan, d'on et ve l'afició a la música i quan vas començar a estudiar-ne?
A casa, a la Colònia Güell de Santa Coloma de Cervelló, els meus pares posaven música clàssica d'una col·lecció de 'discos mono' i a mi m'agradava escoltar-los. També m'agradava cantar i ho feia sovint tot sol. Poc abans d'anar a la 'mili', vaig conèixer en Rafa Barbero i em va ensenyar a tocar una mica la guitarra. Ja llicenciats, vam continuar reunint-nos per fer música. Va ser llavors quan vaig començar-ne a estudiar seriosament. És a dir, quan m'hi vaig posar, ja passava dels 20 anys.

I com vas entrar en el cant coral?
També a través del Rafa. Va començar a dirigir la Coral Terra Ferma al Centre Comarcal Lleidatà, a la Gran Via de Barcelona, i em va convidar a cantar-hi. Vaig dir que sí, i al cap de tres mesos, quan en Rafa va haver de deixar la direcció, va passar allò de "al país dels cecs el borni és el rei" i em va tocar agafar-la a mi. Així vaig començar. Va ser l'any 1982 i hi vaig ser fins a 1987.

Mentrestant, estudiava música al Conservatori i a l'escola Zeleste, ara desapareguda. Hi havia un conjunt de bons professors que ens van ensenyar molt i molt bé. Un d'aquests profesors era en Phillip Vallet, professor de llenguatge musical i oboè, i que aleshores era membre de l'Orquestra de Cambra del Teatre Lliure.

L'any 1985 vaig entrar a cantar a la Coral Cantiga, amb en Pep Prats. Hi vaig conèixer l'Anna Valls, que és la meva dona. Hi vaig cantar fins el 2004 quan, per raons familiars, l'Anna i jo vam acordar que hi participés només un dels dos. Ho trobo a faltar, perquè m'agrada cantar i perquè quan hi anava podia incorporar diferents maneres de treballar la veu, idees, recursos i repertori per a les corals que dirigeixo. Espero poder-hi tornar algun dia.

El febrer de l'any 1987 el Centre Comarcal Lleidatà va decidir no acollir més la coral Terra Ferma i es va desfer. Jo treballava a Sant Vicenç dels Horts, l'Orfeó Vicentí buscava un director, i em va trobar. Des de llavors en sóc el titular.

Al 1993, veient que la gent jove del Vicentí anava desertant, vaig crear la Coral Jove. De 1994 a 1998, també vaig dirigir la Coral Margalló de Castelldefels. I després, durant un temps, la Coral Genciana i una de les corals d'Assistència Sanitària, a Barcelona.

Quines diferències diries que hi ha entre totes aquestes corals?
La Terra Ferma era una coral de gent jove que cantava sobretot renaixement. Erem molt poquets, uns dotze cantaires.

A l'orfeó Vicentí hi cantaven tres generacions però, de mica en mica els joves van anar desapareixent per un o altre motiu. La gent que hi canta, que ja fa molts anys que ho fa, va als assajos, és puntual, disciplinada i fa cas al director.

La Coral Jove va propiciar que la gent continués cantant, i encara continua, amb alts i baixos, això sí. Estan disposats a treballar en obres puntuals, i a fer-ho no només cantant sinó també actuant, ballant i el que calgui, però no tenen la fidelitat de la gent de l'Orfeó.

A la Coral Margalló el compromís no era tant fort com a l'Orfeó. Hi havia uns quants cantaires complidors i seriosos i d'altres que hi anaven a passar l'estona i que apareixien i desapareixien, com passa a la majoria de les corals Es van poder treballar algunes obres interessants, com el Psalm Caeli Enarrant de Benedetto Marcello.

La Coral Genciana també és una coral de gent jove. Encara que hi vaig estar poc temps, vem fer algun repertori del que n'estic content, com uns responsoris de Narcís Casanoves i la Missa d'Eugene Butler, per a tres veus i piano.

La Coral d'Assistència Sanitària estava formada per senyores d'entre quaranta i seixanta anys, amb moltíssimes ganes de cantar. En tinc molts bons records, ja que aquell grup el vaig iniciar jo i va ser molt emocionant veure en les seves cares el descobriment del cant coral.

Però, de fet, les que has dirigit més anys, i que continues dirigint, són les dues de Sant Vicenç. Parla'n una mica més.
A l'Orfeó, ja ho he dit, hi ha ordre, la gent és constant i accepten de bon grat el repertori que els proposo.

A la Coral Jove, hi ha un petit nucli de cantaires constants, i uns quants 'satèl·lits' al voltant. I sempre que començo un projecte nou no sé amb qui podré comptar. He de començar i fer el que puc amb la gent que hi ha. I al començament no sempre estan contents amb el que proposo, tot i que després acaba agradant-los.

Com que amb la Coral Jove faig concerts-espectacle, canten sempre de memòria; ja s'hi han acostumat.

Com es dedueix de tot plegat, la manera de dirigir una i altra coral, és completament diferent.

Explica una mica quins són aquests muntatges que has fet i continues fent amb la Coral Jove, quin objectiu tenen i com han funcionat.
L'objectiu principal, és que els cantaires continuïn venint a cantar, que no es desanimin, que no ho deixin córrer.
El primer espectacle que vam preparar va ser *10 anys de pel·lícula*, per celebrar el desè aniversari. Ja hi van actuar i cantar de memòria.

En vam fer també un de *Gospel* i ens hi va ajudar Sònia Moreno, especialista en aquest gènere. Hi vam treballar sobretot l'actitud i el ritme intern.

Després va venir el musical *Els Miserables*. Quan vem començar-lo no sabíem ben bé què anàvem a fer. Va sortir un espectacle de tres hores, tot escenificat, amb un guió teatral propi extret directament de la novel·la de Victor Hugo. Un descobriment: la gent cantant un musical de veritat, vestits d'època i actuant. És una obra amb papers molt importants, tant des del punt de vista musical com teatral. Tots vam descobrir possibilitats que no hauríem pensat que tindríem.

El vam representar sis vegades a Sant Vicenç dels Horts, i vam fer-ne una versió reduïda i amb menys teatralització, que vam mostrar a Castelldefels, a Rocafort de Queralt, a la presó de La Roca (amb la part narrativa en castellà), a Terrassa, i diverses vegades a Sant Vicenç.

Un altre va ser *Aquarel·la*, amb poemes de Mario Benedetti i música sud-americana diversa, intercal·lant-hi balls de saló: samba, boleros... Els balls van anar a càrrec d'una parella d'adults i una de nens.

El següent muntatge va ser Cats. Va resultar molt complex, amb molta feina de tots tipus -musical, teatral, de coreografia i dansa, decorat...- Va sortir molt bé, molt espectacular, ben cantat i ben representat, però molt cansat i molt car.

Un altre, *Alma Ausente*, sobre poemes de Garcia Lorca. A la Coral Cantiga n'havíem fet un. Em va semblar interessant copiar-ne l'escenografia per a la Coral Jove. Les cançons eren unes altres, però.
El darrer, aquest curs passat, va ser *Res no és mesquí*, sobre textos de Salvat-Papasseit. N'estic content perquè va ser una creació totalment pròpia: ho vam fer tot entre tots, sense ningú de fora de la Coral. Consistia en recitar i cantar poemes. La música dels poemes la va compondre Francesc Pagès per a l'ocasió. Va resultar un bon espectacle, amb els vint-i-dos cantaires del moment. Tots van cantar, actuar i declamar. En Roc Escala, director d'escena, es va ocupar també de la declamació, que van treballar molt a fons cantaire per cantaire.

El resultat ha estat molt positiu, perquè cada cantaire ha anat evolucionant, tots han après molt i ho han fet molt bé. En principi, no saps fins on pot donar cada muntatge, però si no ho proves no ho sabràs mai. I, en aquest cas, ha funcionat.

En tots els espectacles, s'havia cantat, actuat i dansat. En aquest darrer, a més, han declamat tots.

Aquests projectes, fan créixer la sensibilitat musical dels cantaires, però també treballen altres aspectes, com la declamació, l'actuació...
Sí, i segur que personalment ajuda a desenvolupar possibilitats que no haurien imaginat mai que tinguessin. Però, repeteixo, aquest no és l'objectiu de la coral. L'objectiu és que vinguin a cantar. I una cosa que passa és que el nivell musical que s'ha assolit, que és alt, quan comença la posta en escena baixa de manera considerable, perquè a l'escenari cal pensar en una diversitat de coses a més de la música. Això vol dir que cal treballar molt perquè tot surti bé.

La veritat és que estic content d'haver aprofitat molt les aptituds 'amagades' dels cantaires, que han aflorat en aquest muntatge. I és que a Sant Vicenç sempre hi ha hagut tradició de coral i potser encara més de teatre, i això es nota.

A punt d'arrencar l'assaig

Això sí, com en els altres casos, quan s'acaba, s'acaba. I no persegueixo altra cosa que fer-ho el millor possible i que continuïn 'enganxats' a cantar.

I quin serà el proper?
A final de curs ja vaig començar a moure un nou projecte, que farem el 2014, quan se celebrin 20 anys de la Coral Jove: cantarem 20 números d'altres tants musicals d'arreu.

De fet podríem fer més d'un número dels musicals que ja sabem, però ens ha semblat millor fer-ne 20 de diferents. La intenció és, com sempre, endegar un projecte que engresqui la gent a venir a cantar. I ja l'he començat per anar fent boca i que no abandonin.

També hi haurà treball d'escena, en aquest?
Aquesta és la idea. Sempre que fem aquests espectacles busco un director d'escena i jo faig de director musical. El director d'escena coneix les cançons, naturalment, i tenint en compte el contingut i la forma, va dissenyant l'escenificació.

I amb l'Orfeó Vicentí n'has fet de muntatges especials?
Sí, també, tot i que amb un caràcter més tranquil. De fet, són generalment concerts d'un mateix tipus de cançons, alguns amb una mínima escenificació.

Vam anar a Toledo a cantar cançons del Renaixement, amb l'acompanyament del Grup Collserola de flautes de bec.

També hem fet, per exemple, les Danses de la Mort, amb els textos en català i amb música de Poire Vallvé, composta expressament per a l'ocasió. És una adaptació del Totentanz, d'Hugo Distler, i que havia fet anys enrere amb la Cantiga. Va ser molt interessant tot el procés i inclús va ajudar a algunes persones a portar més bé el dol després del traspàs d'un familiar molt proper, i va donar peu a parlar de la mort, que acostuma a ser un tema tabú i caldria tractar-lo en tots els àmbits amb molta més normalitat. Alguns cantaires van representar personatges que sortien al text.

I, per a la propera Setmana Santa preparem Motets sobre la Passió, alternant cançó, recitatius de textos relacionats amb cada moment litúrgic, des de l'inici de la Quaresma a dissabte de Pasqua, i amb la lectura de poemes de Casaldàliga.

L'any 2014 l'Orfeó Vicentí complirà el centenari i ho celebrarem amb un concert de sardanes, cançons populars, sarsuela i havaneres.

També has dirigit algun taller per als cantaires de les corals del Baix Llobregat. Explica-ho una mica.

Sí. Concretament Els Miserables en versió més reduïda que la que havíem fet amb la Coral Jove. Hi van intervenir una seixantena de cantaires, alguns dels quals de la Coral Jove, entre els quals la majoria dels solistes masculins. Les solistes eren cantaires del taller.

El taller va començar a l'Aplec de Corals del Baix Llobregat, a l'octubre del 2007. Durant el curs 2007-2008 es va fer un assaig cada mes en diumenge al matí, a Sant Climent, i es va estrenar a l'Aplec d'octubre del 2008 a Corbera de Llobregat. A febrer del 2009 es va fer una altra representació al Prat de Llobregat. L'un i l'altre amb una petita interpretació teatral. Els cantaires van col·laborar en l'organització tant com van poder,cadascun des de la seva especialitat o afició, i el públic de tots dos concerts va respondre molt bé.

Has dit que la Coral Jove canta de memòria. Penses que tothom ho hauria de fer?

Sí que caldria fer-ho, però no sempre és possible. Cantar de memòria vol dir tenir les cançons absolutament segures, i això vol una molt rigorosa planificació de la feina. Si per cantar de memòria s'ha de patir, malament. Cantar de memòria fa que tot surti diferent i millor: la partitura és una barrera; sense, els cantaires miren el director i comuniquen amb el públic d'una altra manera. És tot molt més viu i el públic ho percep molt més intensament. Quan jo cantava a la Coral Cantiga solíem anar al Festival Europa Cantat, i quedàvem parats de com cantaven sense partitures i com transmetien la música a l'auditori.

Cantar de memòria vol dir haver treballat molt, i no només als assajos, també cada cantaire a casa pel seu compte.

Què en penses dels directors joves, formats a l'ESMUC?

Jo sóc del col·lectiu dels que d'alguna manera prenem la feina als que estan estudiant i que tenen un altíssim nivell musical quan acaben. D'aquest col·lectiu cada vegada quedem menys directors. Ara hi ha gent molt formada musicalment i la pràctica els dóna experiència, sobretot en el tracte amb el cor en general i amb cada cantaire en particular. No és fàcil tenir content tothom, ni tenir mà esquerra per fer treballar la gent. Però això s'aprèn amb la pràctica: depèn de la manera de ser del director, que ha de conèixer molt bé com és el cor i què vol fer, com vol ser, cap on vol anar, i obrar en conseqüència.

Quines qualitats creus que ha de tenir un director de coral?

La preparació musical adequada, que actualment la tenen la majoria. Abans de posar-se a dirigir una coral, conèixer-la bé per poder estudiar com aconseguir la millor qualitat possible.

Saber quin grup humà té al davant. Preguntar-los què esperen de la coral, com pensen que ha de funcionar, què volen cantar, etc. I, a partir d'aquí, ser honest i decidir si portar-la o no.

De fet, el director ha de tenir coneixements sobre dinàmica de grup, sobre com cal gestionar el col·lectiu, ha de preparar molt bé cada assaig i ser exigent amb la feina, la puntualitat, la participació als assajos, i saber-ho aconseguir amb mà esquerra i amabilitat. Tot això s'aprèn amb l'experiència, però caldria que en la formació com a directors se'n parlés a fons, que no sé si es fa o no.

Tal com ja hem dit abans, la planificació del treball és imprescindible: cal tenir clar què, com i quan es desenvoluparà cada aspecte. El més important és cantar bé -ho deia sempre Oriol Martorell- i per a això cal triar el repertori adequat a la formació musical del conjunt del grup que tens al davant, i planificar bé els assajos. I, si es fa alguna actuació, sobretot no sacrificar la qualitat musical a favor de la qualitat de moviment.

Cal també pensar molt bé què cal fer per motivar els cantaires, anar imaginant noves maneres i, sempre que sigui possible, mirar d'implicar als concerts altres grups de la localitat o del barri: instrumentals, de dansa, de teatre...

Abans de començar una obra nova és bàsic presentar-la al col·lectiu: qui és o era el compositor, en quina època va viure, quin tipus de cançons va fer, de quin tipus és la que cantarem... I, en ocasions, quan el que s'ha de preparar és una obra important, pot ser bo que algun especialista vagi a la coral a parlar-ne. A la Cantiga, amb en Pep Prats, vam fer el Rèquiem de Brahms i abans de començar-lo, vam convidar Benet Casablancas perquè ens presentés l'obra. Segur que la vam interpretar de manera diferent a com ho hauríem fet si ell no hagués vingut.

Un altre aspecte important és valorar, tota la coral, els concerts que es fan, per aconseguir millorar en una propera ocasió.

Dius que abans de dirigir una coral el possible director ha de saber què vol la coral. No creus que n'hi ha que no saben ben bé què volen?
Sí, i tant. Algunes només volen cantar i no es plantegen res més. Però n'hi ha d'altres que tenen molt clar que volen fer només cançons d'una època o d'un gènere determinats, o fer els assajos d'una manera, o d'una altra. Si qui l'hauria de dirigir creu que s'han de fer obres més variades, o té opinions diferents sobre el funcionament, cal que en parli honestament i i si no arriben a un acord, crec que ha de renunciar a la direcció.

I als cantaires, que els demanaries?
Que es prenguin la coral i tot el que comporta molt seriosament: puntualitat, participació, constància, implicació, actitud positiva, motivació... Que treballin a casa i, si és possible, que estudiïn llenguatge musical, cant i fins i tot un instrument. Hi ha corals que impulsen aquests tipus de formació, i organitzen cursos i jornades per als cantaires, assistència a concerts... Totes aquestes actuacions fan augmentar el nivell de les corals.

Què en penses dels intercanvis entre corals, de l'organització de tallers i concerts conjunts?
El concert de la coral que dirigeixes ha de sortir el millor possible, sigui quin sigui el nivell de l'altra coral. Quan l'altra coral ve a cantar a la nostra localitat, si no ho fa bé haurem fet un flac favor a la nostra coral, a l'auditori i a la música, i potser ens serà més difícil, a partir de llavors, aconseguir alguna subvenció per fer un altre concert. Per tant, cal triar bé la coral a intercanviar.

És bo valorar el concert de l'altra coral, per veure on se situa la nostra, si hem encertat la tria i analitzar com podem millorar.

Els tallers i els concerts conjunts amb cantaires de diferents corals i amb diferents bons directors els trobo molt interessants, perquè mostren als cantaires diferents maneres de treballar, cosa que ajuda a millorar.

Com veus les corals de Catalunya?
Algunes tenen nivell d'excel·lència. N'hi ha que les componen gent molt preparada que vol fer concerts de qualitat i amb bons resultats, però no tenen una continuïtat de treball: es reuneixen en un moment donat per dur a terme un projecte amb un director determinat. Fet el concert, no continuen trobant-se fins al proper projecte. Són efímeres, segurament perquè no estan vinculades a cap centre, barri o entitat.

D'altres, tenen una gran qualitat i són constants.

En realitat, actualment hi ha moltes més corals de qualitat que fa, per exemple, 10 anys, i això és positiu.

Però també hi ha corals, moltes, que van a passar l'estona i costa molt que millorin. Algunes canten igual o pitjor que quan van començar. Em preocupa aquest baix nivell de la majoria de les corals i parlant-ne amb altres directors veig que a ells també els preocupa. I em preocupa també la manca d'esperit crític del públic que aplaudeix allò que és inaplaudible! Si el nivell de les corals fos més alt, el públic aniria adquirint més esperit crític i no ho aplaudiria tot.

O aquestes corals milloren, o el futur no és gaire esperançador. Potser aniran desapareixent per inanició.

N'hi ha d'altres, en canvi, per exemple a Sant Boi, que ho tenen resolt amb els diferents grups de la Coral Renaixença: són molts, canten molt bé i la majoria comencen al cor infantil i van canviant de cor amb l'edat, fins a arribar a la Coral gran, on canten persones de totes les edats. Tenen el futur assegurat.

Crec que la formació dels directors, que la FCEC fa cada any, és bàsica pel millorament de les corals i tots els directors s'hi haurien d'apuntar.

Quan una coral té nivell i la gent hi va a cantar amb ganes de fer música i de millorar, si el director és tècnicament bo hi ha poc problema, des del punt de vista musical i de dinàmica de grup, perquè tots van de cara a la feina.

Què caldria fer per apujar el nivell en general?
Continuar fent formació de directors, com ja fa la FCEC, i oferir formació als cantaires: tallers amb diferents directors reconeguts, sessions de preparació de les veus, de llenguatge i lectura musical. Que els cantaires es prenguin més seriosament el treball a la coral i a casa.

Què caldria fer per animar joves i infants a cantar?
Ja m'agradaria saber-ho. Jo, amb els joves, ja he explicat el què he fet. Amb els infants, encara és més difícil, perquè el món infantil és molt delicat i calen directors molt ben formats, que han de fer de directors de cor, de mestres, de pedagogs, d'animadors... I això no és fàcil. Sovint els directors de corals infantils són joves sense feina estable, o estan estudiant i no poden dedicar-se a la coral tant com caldria.

Moltes gràcies, Joan.

I, morts de fred a causa de l'aire condicionat i atabalats pel soroll de les converses i de la música, donem l'entrevista per acabada.

Maria Josep Udina

JOSEP CRIVILLÉ I BARGALLÓ (1947-2012), EN EL RECORD

En el món coral, el nom d'en Josep Crivillé ens evoca melodies entranyables com "Dóna'm la mà", *Quatre polifonies religioses*, o harmonitzacions tan reeixides com "Un núvol blanc", de Lluís Llach, "La cançó del lladre", "Hora baixa", "Sant Josep fa bugada", "El cant dels ocells", etc. Durant un temps determinat, la seva atenció vers l'àmbit coral, com a compositor, va ser significativa. Aquest contacte li venia de lluny, de la seva vinculació familiar a l'Orfeó Català. Els seus primers coneixements musicals els va rebre, d'infant, dels mestres d'aquesta institució. Tant per família (el seu avi matern va formar part del primer nucli de l'entitat) com per lligam personal, l'ideari de l'Orfeó Català i els seus mestres varen ser el substrat, el terreny on va arrelar la llavor musical d'en Josep Crivillé. Conservava un amor reverencial envers el mestres Joan Tomàs, Joan Salvat, la Sra. Sancristòfol, els directors Lluís Millet, Francesc Pujol (tot i que no els va conèixer en vida) i Lluís M. Millet (del qual valorava molt especialment la seva faceta de compositor), com també dels presidents Joaquim Cabot, Joaquim Renart i, sobretot, de Fèlix Millet i Maristany.[1] Era soci de l'Orfeó Català, i per a ell el Palau de la Música Catalana era com una segona casa, amb la qual mantenia un contacte sovintejat (concerts, biblioteca, arxiu, administració, *Revista Musical Catalana*, etc.). Era un músic barceloní de cap a peus i es va deixar influir per tot el que significava la institució de l'Orfeó Català i el seu entorn, com també per l'excel·lència dels compositors catalans que escrivien per a aquesta entitat coral, delerosos d'estrenar les seves obres per a cor o per a orquestra en el Palau de la Música. Ell hi va cantar des d'infant fins ben avançada la joventut.

La formació musical d'en Josep Crivillé assolí nivells de grau superior en el Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona, on obtingué els títols de professor de Solfeig i de Teoria de la Música, el de professor superior de Musicologia, el títol de Composició i d'Instrumentació i el títol professional de piano (tots ells equiparats a llicenciatura universitària).[2] També aquesta institució musical, tant pels companys com pels professors, tingué un relleu especial en la vida de Josep Crivillé, i oi més quan hi obtingué per oposició una plaça de professor de nivell superior.[3] Xavier Montsalvatge i Manuel Oltra foren dos dels mestres que més influïren en la seva formació i mentalitat musical.

En el Conservatori també estudià direcció coral amb el mestre Enric Ribó i va participar, com a alumne becat, al Curso de Música de Santiago de Compostel·la, en l'especialitat de cant coral, impartit pel mateix professor.[4] Durant els anys 1970-1972 va fundar i dirigir el conjunt vocal Musica (grup de polifonia concertant), la finalitat del qual era l'estudi i la interpretació de la polifonia clàssica, preclàssica i concertant de les diferents escoles hispanes.

També fou important la seva dedicació a l'educació musical, tant en el nivell més elemental com en el grau superior. Ja de molt jove, per tal de sustentar l'economia familiar, es va posar a donar classes de música tant a particulars com en diferents escoles d'ensenyament bàsic. Les publicacions de materials didàctics que aleshores va fer, juntament amb M. Àngels Arnaus, revelen l'interès per aquest ensenyament. En el nivell superior, des del Conservatori de Música del carrer del Bruc, va ser un professor exigent i honest del qual no pocs alumnes conserven un record extraordinari. Jo vaig ser un d'aquests alumnes, i admirava la seva gran professionalitat en tot el que feia.

Però en Josep Crivillé era conegut sobretot per la seva dedicació professional a l'àmbit de l'etnomusicologia i de la musicologia. En aquestes disciplines (particularment, la primera) ha ocupat un lloc destacat tant en la investigació com en la docència i en la divulgació. L'any 1969 va entrar com a col·laborador a l'Instituto Español de Musicología del CSIC de Barcelona a instàncies del seu director, Mn. Higini Anglès, el qual va ser el seu mestre, juntament amb el Sr. Joan Tomàs, que en aquell moment formava part d'aquesta entitat científica (i que ja havia estat mestre seu a l'Orfeó Català). Va treballar a la secció de Folklore musical, en la qual va classificar i incrementar el fitxer d'instruments populars espanyols i va ordenar i estudiar més de tres mil documents folklòrics inèdits que formaven part del fons de l'Institut i destinats a la compilació del *Cancionero Popular Español*. Ja des del primer moment el va caracteritzar la seva capacitat de treball analític i minuciós, en el curs del qual s'havia de barallar amb quantitats ingents de documentació. D'aquí varen sortir

1 En unes fotografies de l'enterrament d'aquest gran patrici català, es veu en Josep Crivillé carregant el taüt darrere de Lluís M. Millet.

2 Real Decreto 1194/1982 de 28 de maig, BOE del 14 de juny del 1982.

3 Professor de Folklore Musical, Cant Gregorià, Història de la Música, Estètica, Música de Cambra, entre altres matèries, al llarg de trenta anys de docència.

4 Als cursos de Santiago de Compostel·la també hi assistí altres vegades, concretamernt als de musicología que impartia el Dr. Miquel Querol.

edicions pulcres com *El Cancionero de Cáceres*, *El Cancionero de la Rioja* o *El Cancionero de Huesca*, en els quals la seva feina va consistir a ordenar, classificar i estudiar materials de música tradicional aplegats per recol·lectors insignes com Bonifacio Gil, Manuel García Matos, Juan José de Mur, etc. Però també són mostra d'aquesta actitud analítica i a la vegada divulgadora, els volums sobre la música tradicional catalana, publicats per Clivis: *Infants* (1), *Nadal* (2), *Danses* (3) i *Cançons narratives I* (4?). En Josep Crivillé, amb motiu d'un congrés de la Sociedad Española de Musicología celebrat a Saragossa, havia afirmat que l'Estat espanyol era molt ric en materials de música tradicional i que se n'havia fet una excel·lent recol·lecció, però que, en canvi, hi havia un greu dèficit d'investigació analítica d'aquests materials. D'aquí ve que en les seves edicions no hi manqués mai l'apartat en què s'investigava la substància musical i de context de les cançons que s'hi editaven, aspecte aquest que se li ha d'agrair i reconèixer.

Gràcies a una beca d'intercanvi internacional que li concedeix el Centre National pour la Récherche Scientifique (CNRS), en el curs 1972-1973 es trasllada a París per estudiar Etnomusicologia a la Universitat de la Sorbona, a l'École des Hauts Études Superieurs, sota la direcció de la Dra. Claudie Marcel-Dubois, beca que li serà renovada per a l'any acadèmic 1973-1974, en el qual obtindrà la *maîtrisse* en Etnomusicologia (títol superior equivalent a llicenciatura) sobre la base de la seva tesi o mermòria: *Tivissa: ethnomusicologie d'un village catalan*. Aquest treball significarà en el seu moment l'arribada al nostre país de noves maneres de tractar els materials del folklore musical. Per tant, en Josep Crivillé va obrir camins nous en aquestes temàtiques, i per això Alianza Editorial / Alianza Música li va demanar d'escriure el volum núm. 7, *El folklore musical* de la col·lecció "Història de la Música Española". Aquest llibre va donar la volta al món i va ser adoptat per diferents conservatoris de música, tant a l'Estat espanyol com a l'Amèrica del Sud. En aquells moments era una de les persones més ben preparades dins l'Estat espanyol per a assolir un repte com aquest.

Per a un etnomusicòleg és imprescindible haver fet treball de camp com a eina d'apropament a la realitat que es vol investigar. En Josep Crivillé havia fet moltes enquestes o missions de camp, tant a Catalunya (n'havia recorregut una gran part) com en altres zones de l'Estat espanyol: Eivissa, Castelló, Tenerife, Galícia...

Però el seu projecte més preuat a partir d'un cert moment[5] va ser la creació, l'any 1987, de la Fonoteca de la Música Tradicional Catalana (FMTC), dins el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Darrere d'aquest projecte hi havia el record de la gran empresa de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, els materials de la qual aleshores encara eren una incògnita, tant pel que fa a la seva ubicació com al seu esdevenidor.[6] La inquietud inicial que inspirava el projecte de la FMTC era la d'interessar l'Administració en l'acció de recerca, inventari, conservació i difusió de materials de música tradicional de l'àmbit comarcal català. Al llarg d'uns vint-i-cinc anys s'han recol·lectat més de 22.000 fonogrames procedents de treballs de camp fets per l'equip tècnic de la FMTC i per equips becats pel Departament de Cultura. S'han catalogat uns 14.000 documents. S'han editat 13 volums de la seva col·lecció discogràfica, i 14 volums més de materials impresos de música, bàsicament instrumental, de la col·lecció anomenada "Calaix de Solfa", a part d'altres activitats i edicions.

Tal com he indicat al començament d'aquesta memòria, en Josep Crivillé fou compositor. No solament de la música coral que coneixem, sinó de molta d'instrumental, tant d'original com d'arranjaments pensats per als alumnes que tenia, i amb una finalitat pedagògica.

Parlar de feina en relació amb en Josep Crivillé és parlar de quelcom que no s'acaba. N'ha feta molta, moltíssima. No sempre les circumstàncies personals, tant de salut com de família, li han estat favorables. Però ha estat un lluitador constant. Mai no ha parat de publicar: llibres, articles, recensions, opuscles, pròlegs, estudis...; de divulgar l'etnomusicologia a través de cursos a diferents universitats, cursets a escoles d'estiu, conferències, congressos... També, sempre que ha pogut, ha ajudat i estimulat professionalment alumnes i deixebles... Així mateix, cal assenyalar les seves col·laboracions a la ràdio i a la televisió. A la primeria dels anys setanta ja va escriure diferents sèries radiofòniques sobre folklore musical per a Radio Nacional de España, una de les quals -"Raíces verdes"- va ocupar 26 sessions, i una altra -"El instrumento musical como objeto etnológico"- també va constar de 26 sessions o guions, a part de les col·laboracions en programes diversos sempre que se li demanaven.

Aquest home apassionat per la música morí sobtadament el dia 21 d'abril d'enguany per un aneurisma de la vena aorta. Tenia seixanta-quatre anys. Que reposi en pau. El seu fill Marc té cura del seu arxiu i de la seva memòria. Ens queda el testimoni de la feina feta i del seu tarannà discret i humil. Rellegirem la seva obra i seguirem el seu exemple.

Ramon Vilar i Herms

5 És l'any 1987, quan ja acumula uns quants anys de docència al Conservatori Superior Municipal de Municipal de Barcelona i, juntament amb un grup d'alumnes formats per ell, ha iniciat l'Associació de Recerca Etnomusicològica.

6 La primera remesa de materials de l'OCPC va arribar al monestir de Montserrat l'any 1991, procedent de Suïssa, on Rafael Patxot s'havia exiliat després de la Guerra Civil.

EN LA MORT DE JORDI SANJUST

Vaig conèixer en Jordi Sanjust fa molts anys, quan portava les seves filles a cantar, els dissabtes al matí, a L'Esquellerinc, coral de la qual jo formava part. La família Sanjust era d'aquelles famílies complidores fins a l'extrem, sempre disposada a col·laborar; una família exemplar.

Anys més tard, quan jo ja era al Barcelonès, em va venir a trobar per oferir-se per al que calgués. Li vaig acceptar l'oferta i des de llavors, primer amb mi de delegada i després amb la Mar Pujol, va estar sempre al peu de canó. Tant se valia que es tractés d'una feina com d'una altra; sempre sabies que en Jordi era allà per a ajudar-nos.

Darrerament, quan ja no estava bé de salut, li dèiem que es cuidés i no fes esforços per venir, que ja miraríem d'arreglar-nos, però ell, tossut, venia i sempre trobava la manera de col·laborar.

En Jordi se n'ha anat massa aviat. Sempre és trist que algú proper ens deixi, però jo sempre penso que hi ha algunes persones que no s'haurien de morir mai. En Jordi era un d'aquests.

Tot l'equip de la Demarcació del Barcelonès el trobarem molt a faltar i sempre el recordarem com el "Voluntari Principal", que és com li dèiem.

Jordi, estaràs sempre amb nosaltres.

Mariona Ardèvol
i tot l'equip de la Demarcació del Barcelonès de la FCEC

CARME ARÍN ANGLÍ

El dia 30 d'abril passat, a l'edat de noranta-tres anys, va morir Carme Arin, que va treballar com a secretària del Secretariat d'Orfeons de Catalunya quan el SOC funcionava com una delegació funcional d'Òmnium Cultural. També va ser cap de negociat de Programació del Servei d'Ensenyament del Català de la Direcció General d'Ensenyament Primari i va donar classes de Català com a voluntària en diverses localitats.

Ja jubilada, no hi havia manera de trobar una bona secretària que la substituís, i el Consell de la FCEC li va demanar si voldria ajudar-los unes hores. Ella va dir que no, però... que tenia una neboda..., que va resultar ser la Bàrbara!

Gracies, Carme, per la feina feta i per haver-nos proporcionat aquest relleu.

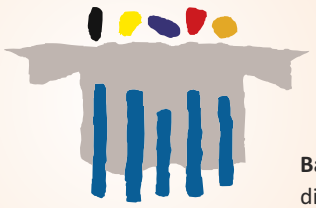

48 Festival Internacional de Cant Coral
Barcelona 7-13 juliol 2013

Barcelona, obre la porta a la música coral amb aquest festival en què participen cada any diferents corals d'arreu del món i en la que es proposen cada any diferents tallers de música coral.

Els tallers de la propera edició seran:

"La Festa" (suite de festa major), director: Poire Vallvé

Musicals, directora: Panda Van Proosdij

Cors d'òpera de Wagner, director: Jaume Miranda

Durant la setmana, els tallers es fan cada tarda al Seminari Salesià Martí Codolar de Barcelona, de 16 a 19 h i cada nit les corals participants realitzen concerts a l'Església del Pi i en diferents poblacions de la rodalia de Barcelona. El concert de cloenda serà el dia 13 de juliol al Palau de la Música Catalana.

Més informació: festival@fcec.cat - www.fcec.cat

LLIBRES

Les cançons dels nostres avis

Josep-Ignasi Medina Candel
Ed. Escola Mestre Marcel·lí Domingo Roquetes, Terres de l'Ebre, 2010

Cançoner de caire infantil publicat amb motiu del 75è aniversari de l'escola.

Tot cançoner és un tresor perquè recull música i lletra de les cançons tradicionals de la nostra terra i perquè, encara que algunes d'aquestes cançons ja siguin conegudes i es trobin en altres reculls, sempre n'hi ha alguna que no estava "fitxada", sigui perquè no era coneguda o perquè havia caigut en l'oblit.

Els avis, i sobretot les àvies, són una font de folklore que cal aprofitar, tenint molt present que és una font que, malauradament, s'acaba. Allò que no es faci aviat ja no es podrà fer. L'autor d'aquest cançoner i els seus col·laboradors, amatents, han realitzat aquesta tasca meritòria d'anar recollint cançons de boca de gent gran, passar-les a paper i després dur-les a la impremta. És molt d'agrair.

Són 36 títols, tots comentats, recollits a les Terres de l'Ebre, tot i que alguns tenen origen valencià, i d'altres –per exemple, "En Patufet a la panxa del bou"– són el que en podríem dir transversals, perquè apareixen una mica arreu de tot Catalunya.

Una bona feina i un doll de cançons per als mestres i directors de cor que vulguin expandir el repertori i al mateix temps recuperar músiques i textos d'altres temps que, com fa notar l'autor, formen part de la nostra història.

Pep Solé

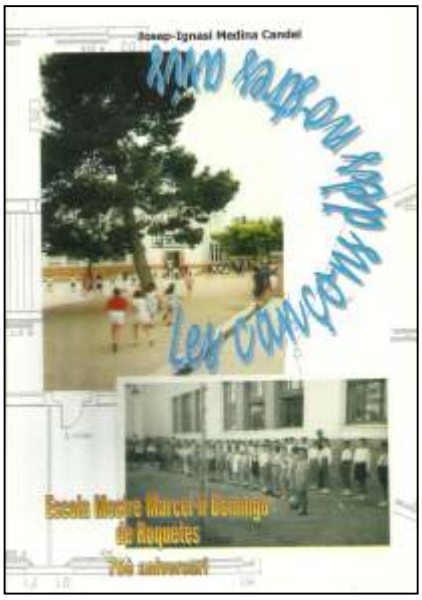

Función del piano en el ensayo coral

María Isabel Sanz
Ed. Dunken, Buenos Aires, 2011, 56 pp

Si sou mestre de música o director d'un cor infantil, si teniu un piano a l'aula o a la sala d'assaig, i si no sabeu gaire per a què serveix aquella andròmina plena de tecles, aquí teniu un manual que us ho explica: què, quan, com i per què.

Vocalització, entonació, la partitura veu per veu. La unió de les veus. El concert a cappella o amb piano i tutti quanti. Il·lustrat amb exemples musicals verament apropiats per a la mainada, especialment per als més menuts. Entre d'altres, "Come again" de John Dowland, a quatre veus; part d'una missa de Haydn, "An die Musik", de Franz Schubert, un fragment del War Requiem de Benjamin Britten, una pàgina de L'enfance du Christ d'Hector Berlioz, etc.

Un dubte m'inquieta: si disposeu d'un cor infantil capaç de cantar tot això, si us veieu amb cor de dirigir-ho, i disposeu d'un pianista capaç d'acompanyar-ho…, per a què voleu un manual?

Pep Solé

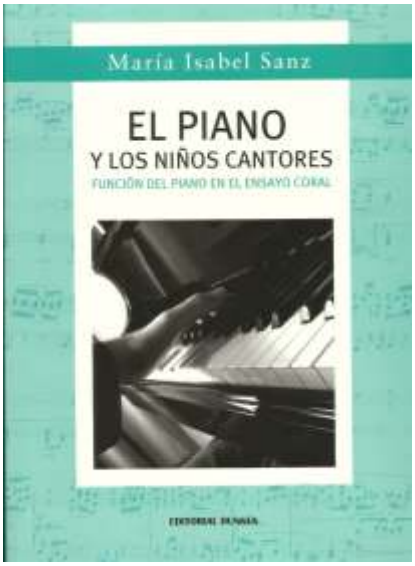

EDITORIALS MUSICALS

www.dinsic.cat

Missa "Ametsa"
Jordi-Lluís Rigol
Per a cor de veus mixtes i violoncel

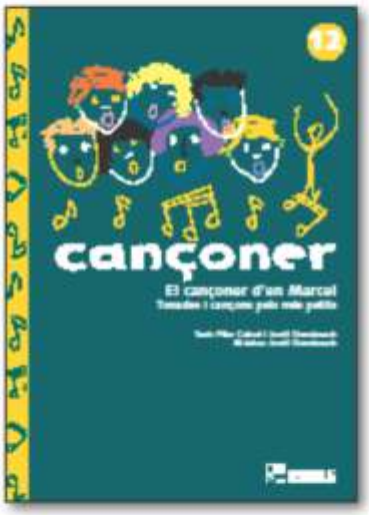

El cançoner d'en Marcel
Jordi Domènech
Text: Pilar Cabot
Tonades i cançons pels més petits

Músiques amigues
Oriol Romaní
Musicografia

Acompañamiento del passio para el Domingo de Ramos
Narcís Casanoves
Ed. crítica: M. Lluïsa Cortada
Per a cor mixt

DINSIC
Publicaciones Musicales

Santa Anna, 10 - E 3 – 08002 Barcelona • Tel. 34.93.318.06.05 – Fax 34.93.412.05.01
e-mail: dinsic@dinsic.com • www.dinsic.es • www.dinsic.com • www.dinsic.cat

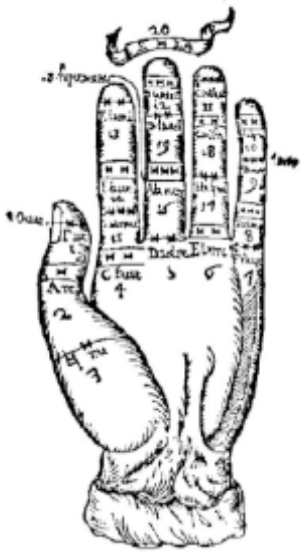

la mà de guido

catàleg complet a:
la mà de guido
www.lamadeguido.com

Les Planes, 37
08201 Sabadell
Tel/Fax: 93 7257052
e-mail: info@lamadeguido.com
www.lamadeguido.com

MÚSICA PER A COR:

F. Valls (ca.1671-1747): *Lauda Jerusalem. Laetatus sum. Confitebor tibi, Domine. Credidi, propter quo locutus sum.* (solistes, cor i baix continu).
J.M. Gomis (1791-1836): *La primavera* (cor mixt i piano).
P. Tintorer (1814-1891): *Serenata* (cor d'homes)
J. Rodoreda (1851-1922): *Virolai de la Mare de Déu de Montserrat. El cant de la senyera.* (cor mixt)
E. Morera (1865-1942): *Bon caçador. La sardana gran. La cançó nostra. La nostra verema. La joia del blat. La cançó del futbol. Estiuenca. Sota de l'om. Al mar llati.* (cor mixt).
C. Taltabull (1888-1964): *Quatre petites cançons sobre temes de Joan Comellas* (cor i piano).
A. Borgunyó (1894-1967): *Bon missatge. Ametllers florits.* (cor mixt).
R. Lamote de Grignon (1899-1962): *Paisatges llunyans. Tres cançons de bon humor* (veus blanques).
J. Homs (1906-2003): *Set responsoris* (cor mixt).
D. Cols Puig (1928): *Cançó de pluja* (cor femení).
N. Bonet (1933): *Missa in Epiphania Domine* (cor mixt).
B. Bibiloni (1936): *Salm 42. Salm 45. Salm 84* (Solista, cor i piano). *Duo responsoria in nativitate domini* (veus blanques i orgue) *Nadala.* (cor mixt i orgue) *Matines de llogaret. Nit de Nadal, cel florit. Madrigal trist.* (cor mixt)
V. Miserachs (1943): *El castell de Tona* (cor mixt).
Ll. Balsach (1953): *Cara cosa, Olis d'olímpia, Tres palíndroms per a cor* (cor mixt).
G. Villanueva (1953): *Càrol: un conte de Nadal* (cor infantil, narrador i grup instrumental).
J.I.I. Guzmán (1954): *Dos poemes de Miguel Hernández* (cor mixt).
J.M. Pladevall (1956): *Los sueños dialogados* (cor i piano). *El poeta adolescent* (cor mixt).
E. Ferrer (1958): *Cant del temps primer* (cor, soprano solista, arpa, cordes).
J. Baucells (1958): *Paraules a Laura* (cor, clarinet i arpa). *De puig en puig* (cor mixt)
P. Soto (1958): *Salve, Regina* (cor mixt).
J.C. Martínez (1959): *Quatre poemes per a orquestra* (solistes, cor i orquestra).
E. Garcia Requena (1960): *Besos de Valonsadero* (cor mixt i piano).
J. Vila (1966): *Sanctus-Benedictus. Cançó a cau d'orella. Un sonet per tu. Les dotze van tocant. El dimoni escuat. M'enpaiten, això si. El temps recollirà. Cançó de finestra. Vós sou la meva prendeta. Psalmus 56. Salve, Regina* (cor a cappella). *Adeste Fideles.* (cor i orgue).
A. Tolmos (1970) *La nostra música. El campanar de Lleida* (cor i piano). *Tres peces per a cor infantil i piano. Tres peces per a cor infantil, piano i corda.*
D. Esterri (1970): Cançó esperada (cor mixt i piano). *Tríptic infantil* (cor infantil, corda i piano).
A.J. Alcaraz (1978): *Cantos de la huerta,* (veu i cor). *Xivarri song's,* (veu i doble cor). *El tio Pep* (cor d'homes). *El tio Pep* (cor de dones).
X. Sans (1981): *Quatre poemes de Joan Brossa Surt un home, Olles, Representació, Una vella.* (cor de dones). *Nit* (cor mixt).

APLAUDIM O NO APLAUDIM

Sempre és un problema saber quan s'ha d'aplaudir i quan no.

En un dels concerts del Maig Coral d'enguany va quedar molt clar... que és un problema.

La primera coral que va cantar va demanar que no s'aplaudís fins al final. Fins aquí, res a dir.

Ah, però en començar a cantar la segona coral, el director va dir: 'Podeu aplaudir quan vulgueu'. Davant la cara d'al·lucinats que feien els oients i els cantaires, va corregir ràpidament: 'naturalment, cal que espereu que acabi cada cançó.

Sort de l'aclariment!

EL GAT MELÒMAN

Un divendres coral a l'Oratori de Sant Felip Neri.

Canta la segona de les tres corals que participen al concert d'aquest dia...

Pel passadís de l'església, arrambadet als bancs de la dreta, es va acostant un gat, amb aire tímid, atret per l'harmonia dels cants del Cor Llevant.

Els cantaires no miren la directora, sinó que desvien la mirada cap al nou oient (de fet, no cal cap gat per a no mirar la directora), somriuen i es distreuen, però tot va com una seda. Els espectadors s'adonen que passa alguna cosa, sobretot quan la "cosa" passa pel seu costat i descobreixen el gat melòman. És evident que li ha agradat el so.

El rector de la parròquia pateix per la invasió inesperada, i quan s'acaba la cançó va a buscar el felí que ha amenitzat de manera diferent i divertida un divendres coral. Qui ho diu que als concerts corals no hi caben sorpreses?

I diuen que a l'Església del Pi n'hi ha un altre de gat melòman!!!

Potser caldria fundar l'AGM.

ENCREUATS MUSICALS

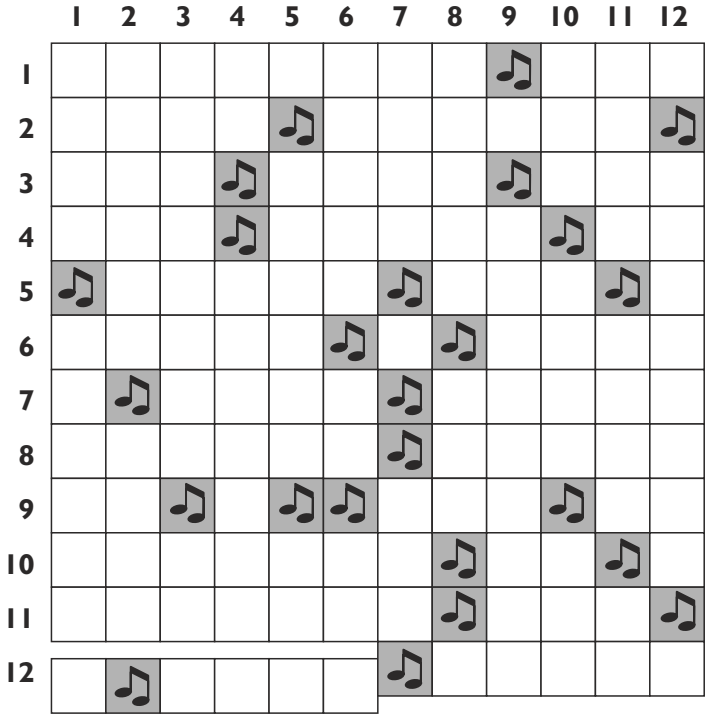

MELÒDIQUES:

1 En Georg Philipp ♫ G.
2 Cantant cèltica irlandesa ♫ La Jessie.
3 Animalot al zodiac ♫ En Klemperer ♫ DD.
4 Lliga Social Noruega ♫ Dirigeix el Vivaldi ♫ B.
5 Mig celenteri ♫ I aquí ♫ Largo, lento, langsam.
6 Nimfes inspiradores ♫ Do ♫ I el llop.
7 1 ♫ Mar grega ♫ Margarida britànica.
8 BBB ♫ Agència que ha patit una retallada.
9 Idem ♫ Caucàsic ♫ Abans: Girona al cotxe.
10 Per menjar sopa ♫ Ara, però no del tot ♫ Serp.
11 Un que cerca la santedat ♫ Passa per la seva Roda.
12 Lent, largo, langsam ♫ També Isolda ♫ Fet d'existir.

HARMÒNIQUES:

1 En Guillem de la poma ♫ Teatre amb música.
2 El George romanès ♫ Guarda't dels de març.
3 Noies de Lyon amb nata ♫ Lliga de Cantaires Italians.
4 Mi-La ♫ Partitures ben impreses.
5 Mezzo ♫ Les de Lyon n'han menjat massa ♫ Estiu a Lyon.
6 En Bruckner ♫ Ho dic quan em pico els dits ♫ El Ter.
7 Per exemple, Do ♫ Do ♫ La-La-Do.
8 Ornament que puja ♫ Oceà ♫ Mi.
9 Mezzo ♫ Acords trencats.
10 S'altesa reial ♫ Anem En Goleta Europea ♫ DD.
11 De so, de mar, de ràdio ♫ Grau jeràrquic ♫ D.
12 Lento, largo, langsam ♫ Pauses ♫ Frullato.

Pep Solé

TROBAREU LA SOLUCIÓ A LA PÀGINA WEB: www.fcec.cat

pianoservei
lloguer de pianos per a concerts

Des de **pianoservei** us oferim a les corals de la FCEC un descompte especial del 10% en el lloguer de pianos de cua per als vostres concerts.

Visiteu la nostra web **www.pianoservei.com** on trobareu informació dels diferents models que disposem i des de on podreu fer les vostres consultes i reserves.

CANTA AL MAR
Festival Coral Internacional

Calella/Barcelona, España

Del 17 al 21 de Octubre

2012

CANTA AL MAR
Festival Coral Internacional
Calella/Barcelona

- Un nuevo concurso y festival de coros en la costa mediterránea española, que une las vacaciones con la pasión por la música
- Programa individual a elegir por cada coro
- Proximidad a Barcelona, con sus atracciones turísticas famosas mundialmente
- Evento culinario culminante:
  Fiesta de la amistad – una fiesta de clausura con paella y sangría
- Conciertos de convivencia por las calles y plazas de Calella
- Concurso para coros de diferentes tipos, además de folclore, música sacra, pop y jazz
- En 2012, el lugar de encuentro para los coros: sol, playa, mar, cantar en compañía, festejar y conocer otras naciones con sus tradiciones.

Podrá encontrar más información en:

Escanee el código QR y obtenga más información.

www.interkultur.com
E-mail: mail@interkultur.com
Phone: +49 (0) 6403 - 956525

AN INTERKULTUR EVENT

Ajuntament de Calella